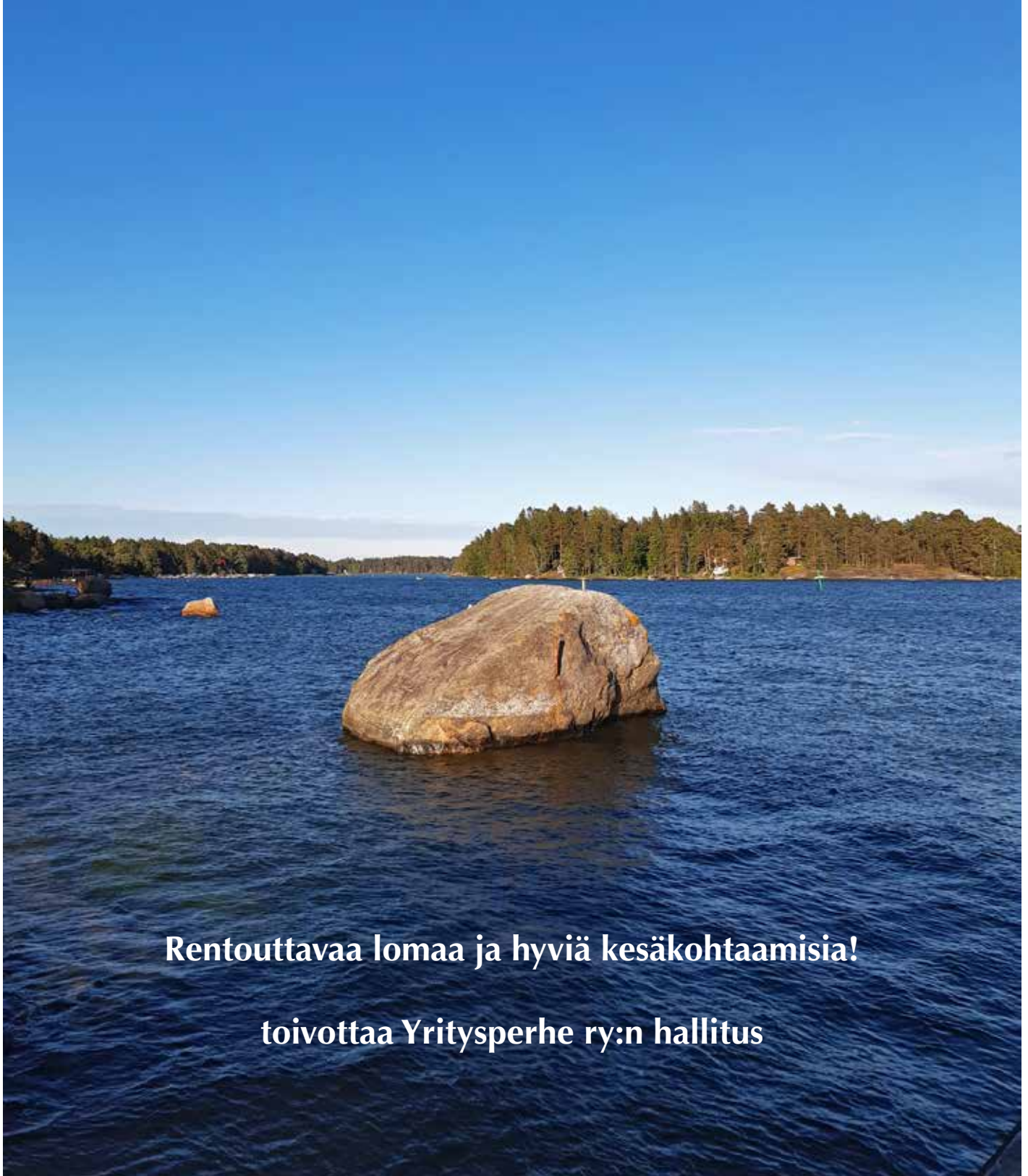
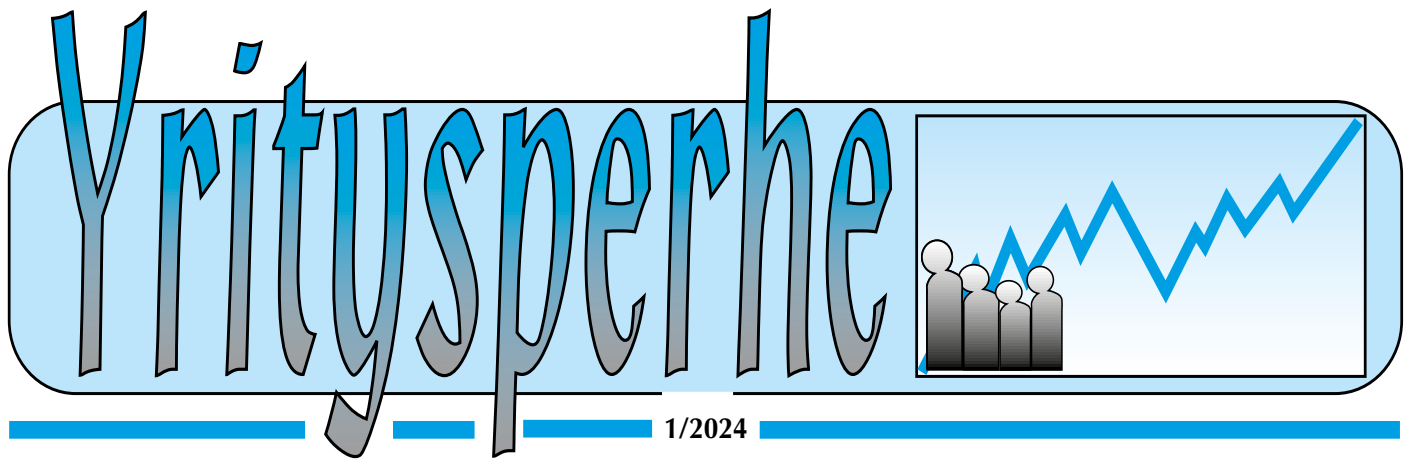

Pääkirjoitus

Vaikeuksien laaksoista eteenpäin

Yrityssperhe-lehden tässä numerossa ilo esitellä kolme perheyrittäjätarinaa ja kenties vielä yksi tulevaa yrittäjyyttäkin ennakoiva tarina. Joensuun Kontiolahdella toimiva marjatala on esimerkki maatilatalouden yhteyteen jo varhain kehittyneestä liiketoiminnasta. Joutsassa toimiva Pikkupuoti Oy edustaa perinteisempää yrittäjyyttä, jossa hyödynnetään onnistuneesti sijaintipaikka etelästä pohjoiseen kulkevan keskeisen valtavyöhykkeen varrella. Hämeenlinnalaisen **Juuso Ahosen** hankkimasta "hiljaisesta tiedosta" optikkoalan yrittäjänä on jokaisella opiksi otettavaa.

Sinkkosen Marjatilalla suuntauduttiin Amerikassa palanneen emännän ja aikamiehen varttuneen pojan johdolla jo 1930-luvulla puutarhatuotantoon karjalatalouden ja viljanviljelyn ohella. Tilan nykyisen isännän **Pauli Sinkkosen** isä aloitti mansikanviljelyn koko maassa ensimmäisten joukossa isossa mittakaavassa.

Marjatilalla toiminta on yrittäjyyttä samaan tapaan kuin joutsalaisen Pikkupuodin liiketoiminta. Yrittäjäpariskunta **Mikko Raittinen** ja **Tiina Parhiala** rakentavat elämänsä omista yrittäjäkodeistaan perimiensä käyttäytymismallien ja arvomaailman mukaan. Menestys niin käsityötaitoihin perustuvassa yrityksessä kuin jatkojalostukseen keskittyvässä maatilataloudessakin perustuu laadun tuottamiseen ja asiakaspalveluun sekä perheen yhteen hiileen puhaltamiseen.

XXX

Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja **Mikael Pentikäinen** muistuttaa kolumnissaan menestyviä yrittäjiä yhdistävistä tuntomerkeistä. Ensimmäisenä hän mainitsee jopa raamatulliset avut, kiittolisuuden ja halun auttaa muita.

Kolmas piirre, halu muuttaa maailmaa, ehkä yllättää. Menestyvä yrittäjä ajattelee isosti: hän pitää mahdollisena, että menestyksellä ei ole rajaa. Kyky ja uskallus unelmoida on elämässä eteenpäin pääsemisen peruslähtökohta.

Professori **Pekka Puskan** elämäntarina alkaen läsnäolosta isän kanssa "oikeaan aikaan" Vaasan kirkossa, samoin kuin hänen nuorena tutkijana saamansa kutsu tulla johtamaan ainutlaatuisia kansanterveyshanketta, Pohjois-Karjala-projektia 1970-luvun alussa, kuvaavat vakuuttavasti, kuinka yksikin ihminen omalla paikallaan parhaansa tehden voi saada aikaan todella suuria.

Kristityn perustehtävä tässä ajassa on viedä eteenpäin ilosanomaa, evankeliumia Herramme ylösnousemuksesta ja kuoleman voittamisesta. Elämä Jumalaan luottaen ei mene tokikaan aina kuten toivomme. Kahden kauden kenttäpiispa **Pekka Särkiö** vakuuttaa tekstissään kuitenkin, että itse Kristus on lähellä jokaista hänen puoleensa kääntävää äärimmäistenkin haasteiden keskellä. Sen tosiasian myös yrittäjä saa muistaa, myös Mikael Pentikäisen mainitsemista "vaikeuksien laaksoissa". Hyvää ja siunattua juhannusta jokaiselle lehtemme lukijalle.

Jouko Siirilä

Kannen kuva: Mailiss Gustafsson

Tässä numerossa

Pääkirjoitus.....	2
Puheenjohtajan tervehdys.....	3
Hyvät yrittäjän tunnusmerkit.....	4
Minäkin yritin	5
Isä meidän - meidän Isämme	7
Suomi on maanpuolustuksen mallimaa Euroopassa	8
Tuli kirkkoon mies ja lapsi – mutta kuka hän oli?	10
Yrittäjyydellä on pitkät perinteet Sinkkosen Marjatilalla	14
Vuosittaiset yrittäjäpäivät alkuun Hämeenlinnassa 30 vuotta sitten	16
Keppariharrastus on luovaa liikuntaa	18
Pikkupuoti Oy: Joutsan työtön unelmasta tuli suomalainen brändi .	19
"Eteenpäin" on Mikko Raittisen motto	21

JÄSENEKSI YRITYSPERHEESEEN

Jäsenhakemuksen voit täyttää ja lähettää helpoimmin kotisivuillamme linkistä www.yrityssperhe.fi kohdasta "Jäsenyys". Kirjoita kaikki pyydetty tiedot huolellisesti. Jäseneksi voi liittyä jokainen yhdistyksen arvot hyväksyvä yritys, yrittäjä tai yrittäjyydestä kiinnostunut.

Yritysjäsenen vuosijäsenmaksu on 50 euroa, henkilöjäsenen 20 euroa. Voit liittyä mukaan myös kannatusjäsenenä, jolloin jäsenmaksu min. 100 euroa vuodessa. Halutessasi voit toki lähestyä jäsenasiassa kirjallisesti toimitusta tai hallituksen jäseniä.

Hallitus käsittelee hakemukseksi viivyttelemättä ja lähettää sinulle tiedon jäseneksi hyväksymisestä.

Lämpimästi tervetuloa
Yrityssperhe ry:n jäseneksi!

Julkaisija Yrityssperhe ry

Toimituksen osoite:

Jouko Siirilä, Laituritie 3 A 3 14200 Turenki
0400 9970516, jomasi@hotmail.fi

Jäsenrekisteriasiat:

Timo Jokela
040 511 8250, timo.jokela@gmail.com

Toimitus:

Päätoimittaja Jouko Siirilä 0400 997 516
jomasi@hotmail.fi

Sivunvalmistus Mekkala Tmi/Jarkko Kokkala
0400 877 628
jarkko.kokkala@lightpress.com

Ilmoitusvastaava Pekka Kemppainen
0400 538 900
pekka@kempiiri.fi

Lehden jakelu: Yrityksille 380 kpl.
Lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Painopaikka: Lightpress Oy
Nummenniityntie 28
20780 Kaarina
Puh. (02) 277 4444
www.lightpress.com

Puheenjohtajan tervehdys

Kevät muistuttaa meitä uudistumisesta ja uusista aluista. Aivan kuten luonto ympärillämme herää voimalla, niin meidänkin on aika ajoin hyvä virkistää suunnitelmiamme. Mitä raivataan pois tieltä ja kalentereista ja mihin panostetaan päättäväisesti.

Kun kesän vihreys ympäröi meidät, niin moni saa uutta tarmoa ja intoa. On aika miettiä, miten voimme palvella paremmin asiakkaitamme ja työntekijöitämme säilyttäen kristilliset arvot yrityksessämme. Kesäkaudella moni yrittäjä kokee vuoden kiireisimmät ja tuottavimmat kuukaudet. Vaikka kesä on monelle yrittäjälle sesonkiaikaa, on tärkeää muistaa myös oma jaksaminen ja hyvinvointi. Kesän pitkät päivät ja valoisa illat tarjoavat tilaisuuden nauttia luonnosta, mökkeilystä, veneilystä, saunomisesta, kalastuksesta, puutarhanhoidosta ja kaikesta muusta mukavasta. Myös perheen ja ystävien kanssa vietetty aika on erityisen tärkeää. Jonkunlaisen tasapainon löytäminen työn ja vapaa-ajan välillä on keskeistä jaksamisen kannalta.

Kulunut vuosi on koetellut suomalaisia ja yrittäjiä raskaasti. Suomen talouden kasvu on ollut ennätyksellisen hidasta. Rakennusala on lähes pysähtynyt. Kuukauden kestäneet poliittiset lakot keväällä eivät helpottaneet tilannetta, vaan toivat monelle yritykselle lisää ongelmia ja viivästyksiä. Hallituksen esittämät säästöt koskettavat monia. Arvonlisäveron muutokset tuovat lisähommaa yrityksille. Kaikki tämä tuntuu stressaavalta, mutta on hyvä muistaa, että meillä on asiat vielä hyvin täällä Suomessa. Ollaan kiitollisia siitä hyvästä mitä meillä on.

Toivotan teille ihania ja rentouttavia hetkiä Suomen suvessa! Syksyllä tapaamme jälleen Yrittäjäpäivien merkeissä 4-6.10. Tallinnassa.

Sirkka Kokkonen

Yrityssperhe ry:n puheenjohtaja

Yrityssperhe ry:n hallituksen jäsenet:

Sirkka Kokkonen, puheenjohtaja, sirkka.e.kokkonen@gmail.com, p. 050 336 1064; **Mailiss Gustafsson**, varapuheenjohtaja ja sihteeri, mailissgustafsson@gmail.com, p. 0400 358 181; **Timo Jokela**, laskutus, jäsenrekisterin hoito ja tiedotus, timo.jokela@gmail.com, p. 040 511 8250; **Eija Rintala**, jäsen, eija@palvelukeskus@gmail.com, p. 050 469 467; **Jouko Siirilä**, Yrityssperhe-lehden päätoimittaja, jomasi@hotmail.fi, p. 0400 997 516.

Yrityssperhe-lehden ilmoitusvastaava:

Pekka Kempainen, pekka@kempiiri.fi, p. 0400 538 900

Joona Kokkonen (3. vas.) esitteli Yrityssperhe ry:n vuosikokouksen (21.5.) jälkeen maalien ja vesieristeiden tuotantotiloja Nordic Surface Innovation Oy:n tehtaalla Lohjalla.

Teksti: Mikael Pentikäinen, kuva: Suomen Yrittäjät

Hyvät yrittäjän tunnusmerkit

Työssäni Suomen Yrittäjissä saan olla usein mukana eri puolilla maata tilaisuuksissa, joissa palkitaan Suomen, maakunnan tai paikkakunnan parhaita yrittäjiä. On aina vaikuttavaa kuunnella palkittujen yrittäjien tarinoita heidän matkastaan. Olen huomannut, että parhaita yrittäjiä yhdistävät muutamaiset asiat.

Yksi yhdistävä tekijä on **kiitollisuus**. Yrittäjä on kiitollinen heille, jotka ovat matkalla auttaneet. Oman perheen, ystävien, kasvuympäristön, juurien ja omien työnteekijöiden merkitys on suuri, ja samoin kiitollisuus heitä kohtaan. Siksi moni yrittäjä haluaa antaa takaisin omalle kotiseudulleen.

Toinen tekijä on **halu auttaa**. Yrittäjyys kumpuaa usein palavasta halusta auttaa muita. Yrittäjä elää todeksi viisautta, jonka mukaan meillä on "kaksi kättä, toinen auttaaksemme itseämme, toinen auttaaksemme muita".

Kolmas tekijä on **halu muuttaa maailmaa**. Kuten Applen edesmennyt rakentaja Steve Jobs, yksi maailman menestyneimpiä yrittäjiä, sanoo: "Ne, jotka ovat tarpeeksi hulluja uskoakseen, että voivat muuttaa maailmaa, vielä tekevät sen." Moni yrittäjä on tarpeeksi hullu uskoakseen, että voi muuttaa maailmaa.

Neljäs piirre on se, että **lähes jokainen menestyvä yrittäjä on kulkenut vaikeuksien laakson kautta**. Tie menestykseen ei ole ollut suora, saati helppo. Siksikin yrittäjä osaa olla kiitollinen ja nöyrä, kun

koittaa kovalla työllä rakennettu menestyksen hetki.

Minulta usein kysytään, miksi puhumme yrittäjistä. **Miksi emme puhu onnistujista tai menestyjistä?**

Vastaan heille, että mielestäni sana yrittäjä ja yritys ovat hyviä, koska ne pitävät sisällään sen tosiasian, että yritys ei aina onnistu. Yrittämiseen liittyy aina riski, joka voi realisoitua. **Yrittäjyys on tämän riskin jatkovaa hallintaa ja käsittelyä.**

Hyvinäkin aikoina yrityksiä kaatuu. Se kuuluu liiketoiminnan luonteeseen. Konkurssi ei ole häpeä vaan se kuuluu markkinatalouden luonteeseen. Konkurssi on myös aina opettava kokemus.

Nyt elämme vaikeita aikoja. Viime kuukausina konkurssija on ollut enemmän kuin koskaan 2000-luvulla. Olemme kuitenkin – onneksi – kaukana 1990-luvun pankkikriisin luvuista.

On tärkeää, että muistamme niitä yrittäjiä, jotka konkurssi kaataa. On tärkeää, että heillä on uusi mahdollisuus, koska tarvitsemme heidän osaamistaan ja rohkeuttaan tämän maan rakentamisessa.

Yrittäjän tärkein tuki vaikeuksien keskellä on yleensä oma perhe ja sen jälkeen yrittäjäkollegat, joita löytyy usein yrittäjäjärjestöstä. Usein tärkeitä rinnalla kulkijoita ovat myös asiakkaat ja kumppanit, jotka eri tavoin auttavat yrittäjää.

Tämä tuki on erittäin tärkeää. Tuen ei tarvitse olla rahallista

Mikael Pentikäinen on toiminut Suomen Yrittäjien toimitusjohtajana vuodesta 2016. Koulutukseltaan hän on maa- ja metsätieteiden kandidaatti ja metsänhoitaja. Hän on käynyt myös Sanoma Oy:n toimittajakoulun. Hänen kirjansa Luotamus (Otava) ilmestyi vuonna 2014.

vaan se voi olla myös henkistä tukea. Se voi olla hiljaista tukea, rinnalla kulkemista.

Mieleeni on jäänyt tarina sotien ajalta, jota eräs veteraani kertoi lastenlapselleen. Sotilas – tämä veteraani – oli menettänyt taistelussa veljensä. Hän oli rintamalla synkissä tunnelmissa, surun murtamana. Hän katseli pimeässä illassa talvista tähtitaivasta ja suri. Korsusta tuli sotilaskaveri. Hän ei sanonut mitään, vaan laittoikin vain kätensä surevan sotilaan harteille. Sureva sotilas myöhemmin kertoi, että tällä oli suuri merkitys.

Kun näemme, että yrittäjäkollegalla – tai kellä tahansa – on vaikeaa, usein riittää, että hän

tietää, että häntä muistetaan ja kannetaan. Sillä, että laitamme kätemme toisen harteille tämän vaikeuksien keskellä, voi olla suuri merkitys.

Toivon, että jokainen yrittäjä voi nytkin kokea, että hänen ei tarvitse olla yksin vaikeuksien keskellä vaan häntä kantavat paitsi läheiset myös yrittäjäkollegat.

Vaikeuksien keskellä ei kannata jäädä yksin vaan rohkeasti jakaa niitä – myös oman perheen ulkopuolella. Olen varma, että sinulla on tukijoita.

Kirjoittaja on Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja.

Teksti ja kuvat: Juuso Ahonen

Minäkin yritin

Olen koulutukseltani optikko. Vuodesta 1979 alkaen työpaikkani oli Hämeenlinnassa Optident Ky-nimisessä optikkoliikkeessä. Vuonna 1986 minulle tarjoutui mahdollisuus ostaa tuo yritys, jossa olin töissä. Kauppa toteutui saman vuoden marraskuussa. Siitä alkoi varsin monivaihteiseksi muodostunut yrittäjäurani.

Yrityksellä oli toimipaikat Hämeenlinnassa ja Riihimäellä. Suomessa elettiin taloudellisesti suotuisissa olosuhteissa ja innokas nuori yrittäjä näki edessään vain avoimia ovia ja sen myötä kehittyi suuriakin suunnitelmia. Tuntui ihan fik-sulta alkaa kasvattaa yritystä ja perustaa Optident-myy-mälöitä radanvarsikaupunkeihin kohti pääkaupunki seutua.

Toisin kuitenkin onneksi kävi. Hämeenlinnan liikkeen muutto uusiin tiloihin kaupungin ydinkeskustaan ja Riihimäeltä velkarahalla hankittu uusi liiketila olivat mittavia investointeja, jotka meinasivat katkaista kamelin selän. Silmälasit kävivät hyvin kaupaksi mutta syntynyt taloudellinen tulos hukkui kasvaneisiin kuluihin. Erityisesti 1990-luvun alkuun osunut lamakausi oli yritykselle ja yrittäjälle raskas ajanjakso. Markka oli silloin suosittu maksuväline, mutta sen arvo ei ollut stabiili. Suomen markka devalvoitiin marraskuussa 1991 neljällätoista prosentilla. Edullisiksi vakuutellut valuuttalainat muuttuivat yhdessä yössä todella kalliiksi. Lainojen korot huitelivat lähellä 20:ta prosenttia.

Lisäksi merkittävä muutos oli kommandiittiyhtiöiden

Kirjoittaja työskenteli optikkona tasan neljä vuosikymmentä, josta runsaat 30 vuotta itsenäisenä yrittäjänä alalla.

verokohtelun muutos, jonka seurauksena tuhansia yhtiöitä meni konkurssiin ja seurannaisvaikutukset olivat osin tosi raskaat. Kaikissa näissä myrskyissä seilas

ja yritin selviytyä. Syyttelin pankinjohtajia ja ministereitä enkä tajunnut mikä oli oma osuuteni. Vauhtisokeuteni ei vielä silloin ollut saanut tautiluokitusta.

Eräitä periaatteita yrittäjänuralla

Vuonna 1995 Optidentin yhtiömuoto muutettiin osakeyhtiömuotoon.

tiöksi. Riihimäen liiketoiminta myytiin 1999 ja myöhemmin myös liikehuoneisto. Yrityksen talous tasapainottui ja yrittäjänä minulle näytettiin, että tehtäväni on olla pienen silmälasikaupan optikkona. Se oli työ, josta tykkäsin ja jotain osasinkin. Se oli kivaa niin kauan kuin sitä riitti. Liikkeen lopettaminen tuli ajankohtaiseksi vuonna 2019. Heinäkuussa sammutin valot ja siirryin eläkkeelle. Hammaslääkärivaimoni sanoi usein. ”Juusolla on kallis harrastus - silmälasikaupan pito - ja minä käyn töissä, että perheellä riittää leipää.” Hän oli oikeassa.

Ajattelen nyt tyytyväisenä eläkeläisenä niitä muutamia fiksua ratkaisuja, joita tein työurani aikana. Uskokaa tai älkää, niitäkin oli. Kuuntelin ja toteutin hyvän ystäväni neuvoa hoitaa eläkeasiat kuntoon mahdollisuuksien mukaan. Eläkeasiat ovat yrittäjän omalla vastuulla. Ilmarinen muistaa nyt kerran kuukaudessa, ettei vaimon tarvitse maksaa ihan kaikkea. Osallistuin tarpeen mukaan koulutuksiin ja tutustuin alan ihmisiin, mutta tärkeimmät ihmissuhteet olivat koko ajan oman perheen jäsenet ja uskovat ystävät ympärilläni. Sunnuntaisin en tehnyt töitä. Melko hyvin sain myös pidettyä kiinni siitä päätöksestäni, että kun kauppa päivisin suljettiin, työt saivat odottaa uutta aamua.

Yrittäjän huolet tietysti seurasivat myös kotiin raskaimpina aikoina ja vaikuttivat varmasti panokseeni vaimon ja lasten huomioimisessa. Aina minua on kuitenkin tuettu ja rakastettu – tänäänkin.

Asiakaspalvelusta se kaikki on kiinni

Silloin tällöin tulee vastaan ihmisiä, jotka muistavat asiak-

Yrittäjän kannattaa Juuso Ahosen mielestä keskittyä asiakaspalveluun. Tyytyväinen asiakas palaa asioimaan uudestaan.

kaana saamaansa palvelua ja kiittävät siitä. Tiedostan, että 45-vuoden työuran aikana kaikki ei mennyt nappiin asiakaspalvelussakaan. Toivottavasti niistäkin on toivuttu. Mutta hauskojakin hetkiä jokunen osui kohdalleni. Tässä yksi.

Eräs herrasmies oli hankkinut meiltä silmälasit. Hän tuli muutaman päivän jälkeen säädättämään lasejaan ja kertoi, että automaattisesti valuvat pitkin nenän vartta pois paikaltaan. Totesin ongelman ja taivutin lasit sopiviksi. Kokeilin istuvuuden ja totesin, että nyt lasit istuvat hyvin ja pysyvät paikallaan.

Asiakas otti kuitenkin kaksin käsin kiinni laseistaan ja veti niitä alas nenän vartta pitkin

ja totesi, että lasit edelleen automaattisesti valuvat pois paikaltaan. Testasin istuvuuden uudestaan ja totesin, että nyt lasit kyllä ovat tarpeeksi tiukasti taivutetut. Asiakas toisti kahden käden avustuksella lasien siirtämisen nenän vartta pitkin alaspäin ja totesi, että ne liukuvat automaattisesti alaspäin.

Reippaana poikana ehdotin asiakkaalle, että hän laittaa ne automaattit hetkeksi taskuun ja testaa sitten pysyykö lasit paikallaan. Herrasmies laittoi kädet taskuun, heilutti päätään reilusti ylös ja alas ja lasit pysyivät hyvin paikoillaan. Asiakas totesi, että ”no nyt pysyy”. Siinä meitä oli yhtäkkiä kaksi tyytyväistä miestä, melkein automaattisesti.

”Jos Herra tahtoo – me teemme sitä ja sitä”

Toivotan Yrityssperhe-lehden lukijoille ja kaikille yrittäjille virkistäviä kokemuksia puurtamisen keskelle ja Jumalan siunausta kaikkeen tulevaan. Lopuksi meille kaikille apostoli Jaakobin lohdullinen neuvo:

- Kuulkaa nyt te, jotka sanotte: ”Tänään tai huomenna me lähdemme siihen ja siihen kaupunkiin, viivymme siellä vuoden, teemme kauppvoja ja keräämme hyvät voitot.” Ettehän te tiedä, mitä huomispäivä tuo teidän elämäänne! Savua te olette, joka hetken näkyy ja sitten haihtuu. Näin teidän tulisi sanoa: Jos Herra tahtoo, niin me elämme ja teemme sitä ja sitä. (Jaak. 4:13–15)

Teksti: Raimo Raittinen, kuvat: Raimo Raittinen, Jouko Siirilä

Isä meidän - meidän Isämme

Jeesus on itse opettanut "Isä meidän" -rukouksen opetuslapsilleen ja niin myös meille.

"Rukoilkaa te siis näin: Isä meidän, joka olet Taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimesi; tulkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa; anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme; ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet; äläkä saata meitä kiusaukseen; vaan päästä meidät pahasta, sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen."

Tämä on varmaankin koko kristikunnassa eniten luettu ja ääneen lausuttu rukous. Monet osaavat sen ulkoa. Oletko pysähtynyt miettimään, mitä kaikkea se sisältääkään?

Rukous sisältää avauksen, sen jälkeen tulee seitsemän pyyntöä ja loppuylistys: "Aamen, aamen ja se tapahtuu." Pysähdyn tässä kirjoituksessa vain tähän rukouksen ensimmäiseen lauseeseen.

Ei yhtään minä-sanaa!

Koska rukous alkaa sanoilla "Isä meidän", se tarkoittaa, että samalla rukoilemme kaikkien puolesta, emme pelkästään oman itsemme puolesta. Rukouksessa ei ole yhtään minä-sanaa!

Luther kirjoittaa samasta asiasta huomauttaen, kuinka taitavasti Kristus on asettanut

tämän rukouksen, sillä hän ei salli kenenkään lukea sitä vain itsensä, vaan yhteisesti kaikkien ihmisten puolesta. Hän ei opeta sanomaan Minun Isäni, vaan "Isä meidän".

Tämä rukous on kaikkien yhteistä omaisuutta, siksi älköön sitä riistettäkö keneltäkään, ei edes vihamieheltä. Koska hän on meidän kaikkien Isämme, tahtoo hän meidän olevan keskenämme sisaria ja veljiä, rakastavan toisiamme ystävällisesti ja rukoilevan toistemme niin kuin itsemekin puolesta.

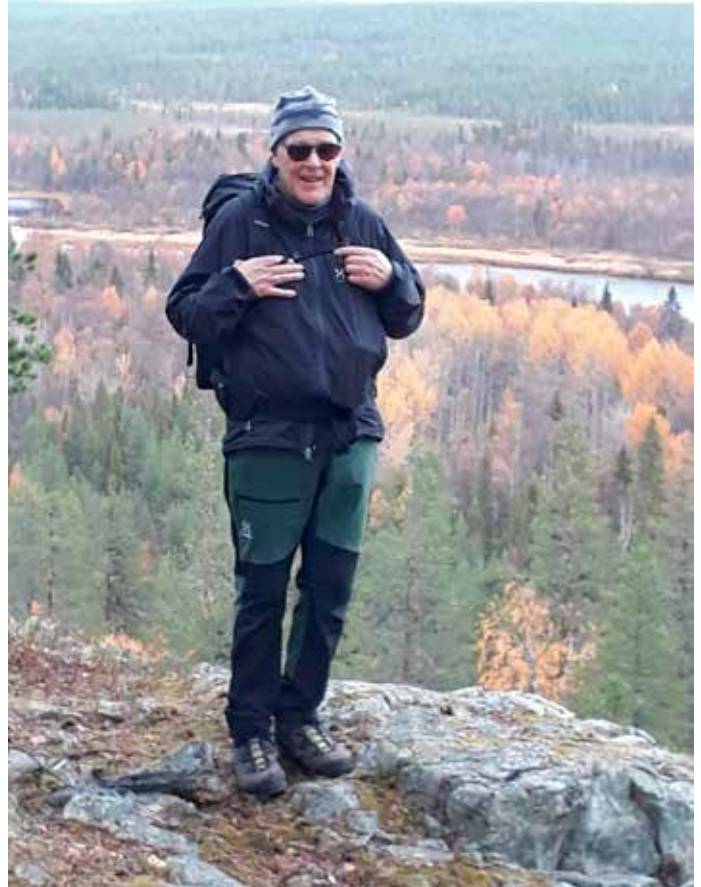
"Minkä uskot, sen omistat"

Katekismuksessa kysytään, että minkä tähden Jumalaa sanotaan tässä rukouksessa isäksi?

Sen tähden, että muistaisimme hänen isällisen hyvytensä ja rakkautensa sekä sen, että hän on meidät luonut ja ottanut kasteessa lapsikseen. Rukoilemme Isää myös sen vuoksi, ettemme mitenkään epäilisi rukouksen kuulemistä, kun lapsellisesti luottaen rukoilemme ja huudamme häntä avuksemme.

Monella meistä ei ole enää oma isä elossa. Tuttavapiiriin saattaa kuulua henkilöitä, joilla ei ehkä koskaan ole ollut isää, tai isä ei muutoin ole kuulunut elämänpiiriin. Myös sinä saat uskossa pyytää Taivaan isää sydämeesi ja kulkemaan turvallisesti rinnalla joka päivä. Isää, joka ei koskaan petä.

Edesmennyt Pentti-enoni usein muisteli Lutherin sanoja: "Minkä uskot, sen omistat".

Käy siis rohkeasti uskossa rukoukseen: 'Isä meidän, joka olet taivaissa.' " Näin neuvoa Martti Luther ja siitä muistuttaa kirjoittaja Raimo Raittinen. Jumala on kaiken luoja ja kaikkien häneen uskovien isä, niin Suomen Lapissa kuin Kenian Kisumussakin, jossa maanpiiri hämärtyy nopeasti iltauringon laskeutuessa.

Käy siis rohkeasti uskossa rukoukseen: "Isä meidän, joka olet Taivaissa."

Teksti: Pekka Särkiö, kuvat: Puolustusvoimat

Suomi on maanpuolustuksen mallimaa Euroopassa

Ukrainan sodan kiihtymisvaiheen alkaminen Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan 24.2.2022 teki ilmeiseksi sen, mikä oli tiedossa jo Georgian sodasta 2008 lähtien: hyökkäyssota kuuluu Venäjän keinovalikoimaan. Se on ollut suuri pettymys kaikille, jotka uskoivat Venäjän muuttuneen läntiseksi demokratiaksi ja ajattelivat sotien aikakauden jääneen Euroopassa menneisyyteen.

Monet Euroopan maat olivat ehtineet ajaa puolustuksensa alas ja lopettaa asevelvollisuuden. Suomi oli menetellyt toisin ja säilyttänyt yleisen asevelvollisuuden sekä laajaan reserviin perustuvan armeijan. Nyt Suomi onkin monille maille esikuvana, kun ne jälleen nostavat puolustuskykyään vastaamaan nykyisen tilanteen vaatimuksia.

Ukrainan sotaa on käyty kaksi vuotta. Läntinen apu Ukrainalle on kaiken aikaa tullut jäljessä ja ollut riittämätöntä. Venäjän menestys vahvistaisi sen yksinvaltaisen johtajan asemaa ja rohkaisisi sitä jatamaan sotapolitiikkaansa myös muita maita vastaan. Tämä on mahdollisesti myös syynä joidenkin maiden epäroinnille tehokkaiden ja pitkän kantaman aseiden luovuttamisessa Ukrainalle: ydinasevalta Venäjältä ei haluta vihollista itselle.

Mitä sota on tähän mennessä opettanut?

Kuvaa Venäjän sodankäynnistä on päivitetty. Terävän teknisen kärjen ja keskitetyn nopean sodan sijaan Venäjä käy pitkää kulutusotaa laa-

jalla reservillä ja vanhalla kalustolla. Länsiliiton sijaan sota kohdistuu yksittäistä valtiota vastaan. Venäjä on osoittanut sietävänsä tappioita erittäin hyvin, toisin sanoen ihmishengillä ei ole Venäjän hallinnolle samaa arvoa kuin lännessä. Sitkeys tappioiden sietämisessä ennakoi sodan voivan kestää pitkään.

Venäjän arvaamattomuus ja häikäilemättömyys yhdistettynä ydinasepelotteeseen saa monet länsimaat varovaisiksi Venäjän vastaisissa toiminnaissa. Jossakin arviossa on todettu, että Venäjän sodassa on kyse entisen suurvallan joutsenlaulusta. Yhdysvallat näyttää keskittyvän Kiinaan, kun Venäjältä ei ole sille vastusta. Venäjä taas on monin tavoin riippuvainen Kiinan ja eräiden muiden BRICS-maiden aseavusta. Voidaan kysyä, miksi 500 miljoonan asukkaan rikas Eurooppa ei saa 144 miljoonan asukkaan köyhää Venäjää kuriin. Kyse on itsevaltaisen maan ja demokraattisten maiden eroista.

Mitä on Venäjän sodan taustalla?

Venäjä tavoittelee mennyttä suurvalta-asemaansa perustellen sitä kansallisilla myyteillä ja vaikuttamalla kansaan väärällä tiedolla median kautta. Venäjä kääntää asetelman ja väittää sisäisessä propagandassa olevansa lännen uhkaama. Ulkoisella uhalla perustellaan sotaa.

Venäjä on valjastanut talouden ja teollisen tuotannon varusteluun. Presidentinhallinnon ukaaseilla on esimerkiksi

tykistöammusten tuotantokapasiteetti nostettu noin 1,5 miljoonaan ammukseseen vuodessa, kun se Euroopassa on jäänyt tätä selvästi alemmaksi. Siksi Ukrainan puolustustaistelu kärsii ammuspulasta. Venäjän sotamateriaali sen sijaan ei ole loppumassa, vaikka laatu on kärsinyt. Sodan jatkuminen on presidentti Vladimir Putinin intressissä ja keinona vallassa pysymiseen. Hän siirtää huomion valtion epäkohdista ulkoiseen uhkaan.

Sotaa käyvät maat saattavat jossain vaiheessa solmia tulitauon. Riskinä on, että Venäjä käyttää rauhan tai tulitauon varustautumiseen valmistautuakseen uuteen laajempaan hyökkäykseen.

Ukraina sotii läntisten arvojen ja Euroopan puolesta, mutta Ukrainaa on tuettu riittämättömästi. Riskinä on lännen väsyminen Ukrainan avustamiseen, sekä USA:n vetäytyminen avustamisesta. Vastauksena on eurooppalaisempi NATO. Euroopan on otettava suurempi vastuu maanosansa puolustamisesta. Tällöin kansallinen puolustus korostuu Naton 3. artiklan mukaisesti.

Ukrainan sota ja Suomi

Suomi on jo osaltaan mukana sodassa avustaessaan Ukrainaa. Venäjä suhtautuu Suomeen vihamielisenä valtiona ja kohdistaa Suomea vastaan hybridivaikuttamista, kuten verkkohyökkäyksiä sekä pyrkii synnyttämään sisäisiä ristiriitoja ja epäluottamusta maan hallintoon.

Sotilasapit vahvistavat joukkojen henkistä kriisinkäytävyyttä ja sotilaiden eettistä toimintakykyä, sanoo Pekka Särkiö.

Vakava uhka on maan sisäinen jakautuminen ja keskinäinen riitely. Poikkeusaikoina tarvitaan poikkeuksellisen paljon toivoa ja yhtenäisyyttä. Tämä koskee myös kirkkoa, jossa on sisäisiä erimielisyyksiä. Siksi on päästävä pois alarmismista, hälytysmielialasta, sekä suuntauduttava kylmään harjintaan ja itseluottamukseen.

Venäjä käyttää hyväksi läntisiä arvoja työntämällä pehmeään kohtaan, mistä tulee turvallisuusriski. Tällainen on välineellistetty maahan-tulo. Läntisten maiden on vaikea kääntää pakolaisia rajalta. Venäjä hyödyntää tämän pehmeän kohdan pyrkien aiheuttamaan häiriötä ja eripuraa. Niin kutsuttu käännetyylaki on aiheuttanut laajaa keskustelua ihmisoi-keuksien ja turvallisuuden näkökulmista, kumpaa tulisi painottaa enemmän. Sisäinen poliittinen kiistely asiasta on ollut Venäjän pyrkimysten mukaista.

Tämä on esimerkkinä kulttuuristen ja uskonnollisten välineiden käytöstä yhteiskuntien polarisoimiseksi. Venäjän sisällä valtionhallinto ja ortodoksinen kirkko toimivat läheisessä yhteistyössä. Venäjän ortodoksinen kirkko on tukenut presidentinhallintoa suurvalta-aseman pönkittämisessä. Esimerkiksi Moskovan patriarkka **Kirillin** roolia on kuvannut teologian tohtori **Juha Meriläinen** Lauri Jäntin palkinnolla palkitussa kirjassaan "Putinin alttaripoika".

Suomi Naton jäsenenä

Suomen Nato-kumppanuus vaihtui täysjäsenyydeksi 4. huhtikuuta 2023. Suomen asema vahvistui vielä lisää sen jälkeen, kun myös Ruotsi hyväksyttiin Naton jäseneksi 7. maaliskuuta 2024. Suomi on jo pitkään rakentanut järjestelmien ja kaluston Nato-yhteensopivuutta esimerkiksi yhteisillä sotaharjoituksilla.

Suomi on tuonut Natoon vahvan sotilaallisen lisän. Erityisesti maavoimien ja tykistön osalta Suomi on selvästi kokoaan suurempi ja tuo merkittävän lisän Naton puolustukseen, kuten myös puolet Naton ja Venäjän rajasta, 1340 kilometriä.

Suomen sotilasstrategia on vaihtunut pidäkkeestä vastapelotteeseen. Tärkeintä on panostus oman alueen puolustukseen, mikä näkyy kalustohankinnoissa, koulutuksessa ja linnoittamisessa. Näitä toimia ei voida ulkoistaa muille maille Naton artikla 5:n verukkeella.

Toiseksi tukeudutaan kahdenväliseen puolustusyhteistyöhön, kuten Nordefcoon, (Nordic Defence Cooperation), joka on Pohjoismaiden yhteinen puolustusyhteistyöhanke (2009), Yhdistyneiden Kuningaskuntien johtamaan

Varusmiehistä 84 % kuului vuonna 2019 ev.-lut. kirkkoon

Pekka Särkiö kertoo käyttäneensä oheista kuvaa jalkaväkijoukkueesta maastoharjoituksessa esitelmänsä yhteydessä viitekuvana. Sodan olot merkitsevät kuoleman mahdollisuutta ja nostavat kysymyksiä elämän tarkoituksesta, uskosta Jumalaan sekä kuoleman jälkeiseen elämään.

- Varusmiesten uskontokuntiin kuulumista tilastoitiin vuoteen 2019 asti. Tuolloin noin 84 % kuului luterilaiseen kirkkoon, 1,6 % ortodoksikirkkoon, 1,8 % muslimiyhdyskuntiin, noin 1 % muihin kristillisiin kirkkoihin, 0,7 % muihin uskontoihin ja 11 % oli ilman uskontokunnan jäsenyyttä. Tähän ryhmään kuuluivat myös osa helluntailaisista ja osa muslimeista.
- Varusmiesten uskontokuntiin kuuluminen oli selvästi korkeampaa kuin väestössä keskimäärin. Tarkemmat syyt siihen tulisi selvittää tutkimuksella. Osasyinä voivat olla maanpuolustushengen ja uskon liittyminen samoihin perusarvoihin, velvollisuudentunto sekä osallisuus perinteisiin instituutioihin.

kymmenen maan kanssa tehtyyn Joint Expeditionary Force -sopimukseen (JEF, 2012) ja kahdenväliseen Defence Cooperation Agreement -sopimukseen (DCA) USA:n kanssa sekä kolmanneksi Naton apuun, jonka saaminen edellyttää jäsenmaiden yhteistä päätöstä.

Sotilaspapiston rooli

Sotilaspapit vahvistavat joukkojen henkistä kriisinkäytävyyttä ja sotilaiden eettistä toimintakykyä. Keinoina ovat läsnäolo, keskustelut, hartaudet, jumalanpalvelukset ja oppitunnit.

Sotilaspappien tehtävänä on palvella ensi sijassa omaa joukkoa, mutta tarvittaessa avustetaan myös kumppaneita. Siksi harjoitustoiminnalla haetaan kansainvälistä yhteensopivuutta (Interoperability).

Jotkut Raamatun jakeet ovat toimineet sotilaiden rohkaisijoina, kuten seuraavat:

"Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon." (Jer 29:11)

"Rauhan minä jätän teille." (Joh 14:27)

"Jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhasa kaikkien kanssa." (Room 12:8)

"Älkää mistään murehtiko." (Fil 4:6-7)

"Kaikki yhdessä vaikuttaa niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat." (Room 8:28-32)

"Heittäkää kaikki murheenne Hänen päälleen, sillä hän pitää teistä huolen." (1 Piet 5:7)

"Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu." (Ps 23)

Kirjoittaja on pappi ja teologian tohtori, joka kenttäpiispana Suomen puolustusvoimissa vuosina 2012-2023.

Teksti: Jouko Siirilä, kuvat: Pekka Puskan kotialbumi, Tapani Nuutinen, Wikipedia

Tuli kirkkoon mies ja lapsi – mutta kuka hän oli?

"Isä, minä tahtoisin jo kotiin" -kuiskauksen kuuli isän ohella myös eräs runoilija Vaasan kirkossa yli 70 vuotta sitten ja sen sanoma inspiroi häntä kirjoittamaan tekstin, joka sävellettyinä on kuulunut Suomen hengellisen musiikin ehdottomaan aarteistoon jo puoli vuosisataa. Päähenkilöstä tuli sittemmin myös maailmanlaajuisesti arvostettu, suorastaan alansa, kansanterveystieteellisten tutkimuksen pioneeri.

"Tuli kirkkoon mies ja lapsi/ he eteeni istuivat/ kai tie oli pienelle pitkä/ oli kosteat kiharat/ ei monta hetkeä hiljaa/ tuo ollut pikkupää/ oli paljon kyselemistä/ ja paljon nähtävää. //"

Näin alkaa kansakouluo-
pettajan ja tuotteliaan lyyri-
kon Mirjami Lähteenkorvan
(1904–1968) runo "Kirkossa".
Se on julkaistu ensimmäi-
sen kerran vuonna 1958
Lähteenkorvan hengellisten
runojen kokoelmassa "Lasi-
nen kirkko". Runo on soinut
seurakunnissa ja muuallakin
hyvinkin tarkkaan jo viisi
vuosikymmentä, sen säveltä-
jä on kirkkoherran työstään
vasta muutama vuosi sitten
eläköitynyt Tapani Nuutinen.
Helsingin yliopistossa teolo-
gian opiskelunsa aloittanut
kirkkoherra emeritus sekä
edelleen aktiivisesti musiikin
parissa työskentelevä **Tapani
Nuutinen**.

Aloitettuaan teologian opiske-
lut vuonna 1972 hän kertoo
hakeneensa ensimmäisenä
vuonnaan Helsingin yliopis-
tossa opintoihinsa liittyvää ai-

neistoa ja eksyneensä jossain
vaiheessa runokirjojen puo-
lelle. Siellä hänen silmiinsä
avautui Mirjami Lähteenkor-
van tuotanto ja muun muassa
tämä runo.

- Joskus kesäkuussa 1973
se alkoi soida ja asettua
lauluksi, kotoaan Joensuusta
tavoittamani Nuutinen sanoo
vaatimattomasti.

Todettakoon, että tähän men-
nessä jo viisitoista Lähteen-
korvan runoa on saanut
säveln Nuutisen kautta.
Niiden varaan rakentui vii-
me syksynä myös konsertti
Heinolan kirkossa, joka oli
runoilijan lapsuuden ja nuor-
uuden kotikirkko. Nuutinen
itse laulaa ja soittaa kitaraa.
Kaikkiaan häneltä on syntynyt
sävellyksiä noin viisisataa.

Mirjami Lähteenkorvan ru-
nojen ja omien sävellysten
varaan rakentuvia esityksiä on
luvassa myös muualla sikäli,
kun kysyntää ilmenee. Vaasan
kirkko olisi kovin mieleinen
esiintymispaikka: juuri siellä-
hän "Kirkossa"-runon säkeet
saivat alkunsa runoilijan
herkässä tunnossa.

Jo 1974 tutut kesäteologit opettivat laulua leireillä

"Kirkossa"-runossa oli alun
perin seitsemän säkeistöä,
joista Nuutinen muotoili
lopulta kolmen säkeistön
version. Se pääsi saman tien
jo vuoden 1973 puolella
ilmestyneeseen Nuoren seur-
akunnan veisuihin. Ja kesällä
1974 sitä opeteltiin Nuutisen
tietämän mukaan täyttää päätä

Pekka Puska on kehystetyssä kuvassa suunnilleen sen ikäinen, kuin hän oli runon "Kirkossa" syntyänsä ollessaan isänsä kanssa Vaasan kirkossa.

rippikoululeireillä ympäri Suomea kesäteologeina toimineiden opiskelukavereiden johdolla.

Kappaletta ei tarvitse monta kertaa kuullakaan, kun se on jo syöpynt lähtemättömästi kuulijan mieleen, jo viiden vuosikymmenen ajan.

*"Oli kauniit alttaritaulut/
monihaaraiset kynttilät/
nuo kaksi puhuivat hiljaa/
ja joskus hymyilivät/
kovin kauan saarna kesti/
lapsi istui miettien/
ja pienin pehmein sormin/
isän hihaa hyväillen. //"*

Säveltäjä, samoin kuin itse runon päähenkilökin, lääkäri ja maailmankuulu kansanterveystyön tutkija, tohtori **Pekka Puska** hyväksyvät oitis ajatuksen, että teksti olisi hyvinkin saattanut jäänyt runokirjan lehdille ja hukkaa muiden syvällisen sanoman sisältävien hengentuotteiden joukkoon, ellei siinä olisi juuri Tapani Nuutisen sille antamaa tarttuvaa melodiam.

Tämän, kuten kaikkien muidenkin runo- ja laulukirjoihin painettujen lyriikoiden sanoittajien ja säveltäjien nimet löytyvät niiden alusta ja lopusta. Tämänkin runon laulaja saattaa kuitenkin joskus miettiä, mahtaako tekstissä kuvatulla tapahtumalla olla vastinetta todellisuudessa tai mikä vielä kiinnostavampaa, voisiko kuvatuilla henkilöillä olla olemassa esikuvallisia hahmoja, joiden piirteet tekijä olisi ikuistanut maalauksen tavoin teksteihinsä. Entä mikä on runoilijan näkemää ja kokemaa, mikä taas mukailtua todellisuutta, autofiktiota?

Suuri yleisö ei tiennyt vuosikymmeniä, että "Kirkossa"-runolla on juuri nimettävissä oleva päähenkilö ja että hän on edelleen keskuudessamme hyvinkin

Arkkipiispa Tapio Luoma saarnaa Vaasan kirkossa, jossa runo "Kirkossa" aikoinaan syntyi.

näkyvästi vaikuttava julkisuuden henkilö. Laajaan tietoisuuteen tämä seikka tuli runsaat kymmenisen vuotta sitten Helsingin Sanomien ja muutamien muiden lehtien myötä, kun Pohjois-Karjala-projektin päätutkijana ja myös kansanedustajana kaikkien tietoisuuteen päätyntä Pekka Puska (1945) eläköityi Terveiden ja Hyvinvoinnin laitoksen johtajan paikalta vuonna 2013.

"Kirkossa" kuultiin myös oman isän hautajaisissa

Sekä valtiotieteiden maisteriksi että lääkäriksi Turun yliopistosta valmistunut professori Pekka Puska oli todellakin se lapsi, joka inspiroi 1950- ja 50-lukujen vaihteessa Käksälästä Vaasaan siirtynyttä Mirjami Lähteenkorvaa kirjoittamaan runonsa, joka kuvaa isän ja pienen pojan hiukan kesken jäänyttä kirkossa käyntiä muutama vuosi viime sotien jälkeen. Lähteen-

korva työskenteli Vaasan Keskuskansakoulun opettajana talvisodan päättymisvuodesta 1940 aina eläkkeelle jäämiseen ja kuolemaansa saakka vuoden 1968 alussa.

- Helsingin Sanomien toimittussihteeri **Lauri Malkavaaran** isä toimi aikoinaan Vaasan kirkkoherrana kuullen asiasta ja siksi hän osasi ottaa minut päähenkilöksi lehden sarjaan "Missä hän on nyt".

*"Minä tahtoisin isä jo kotiin/
isä minua väsyttää/
hän nostaa pienet kasvot/
ja huuli värähtää/
he lähtivät kesken saarnan/
minä loppuun asti jäin/
sama hiljainen arka pyyntö/
nous syvältä itsestäin:/
minä tahtoisin isä jo kotiin/
isä minua väsyttää/
soi kirkossa kiitosvirsi/
oli ulkona vihreää. //"*

Runon päähenkilö lienee ollut noin neljän vuoden ikäinen istuessaan isänsä kanssa eräänä sunnuntaina kirkossa

kuuloetäisyyden päässä Mirjami Lähteenkorvasta. Hän ei itse kyllä tiedostanut tuota tilannetta. Siitä vasta kerrottiin hänelle myöhemmin lapsuusvuosina.

Vuosikymmenestä toiseen kuulijoita hermistäen tuota alkukesän jumalanpalvelusta kuvaava runo päättyy ajallista miljöötä vähäeleisen majesteettillisesti kuvaaviin säkeisiin: "Soi kirkossa kiitosvirsi/ oli ulkona vihreää."

- Kyllä se laulu aina liikuttaa, sanoo Puska, mutta aivan erityisesti näin kävi oman isän hautajaisissa vuonna 1997 luonnon vihertäessä kesän alussa.

"Se oli kyllä hyvin koskettava hetki", mies toteaa myös **Reijo Ikävalkon** kirjoittamassa muistelmakirjassa "Pekka Puska - Terveystohtori" (2012).

Puska työskenteli päätoimisesti viimeksi vuosina

Tapani Nuutinen sävelsi "Kirkossa"-runon kaikkien tuntemaksi lauluksi vain kaksikymppisenä teologian opintonsa alussa olevana opiskelijana.

2009–2013 Terveystieteiden ja Hyvinvoinnin laitoksen (THL) pääjohtajana ja sitä ennen Kansanterveyslaitoksen pääjohtajan virassa vuodesta 2003 alkaen. Varsinaisen maailmanlaajuiseen kuuluisuuteen johtaneen työelämävaiheensa, joka jatkuu vieläkin, hän teki itäisimmässä Suomessa Pohjois-Karjala-projektin johtavana tutkijana vuodesta 1977 alkaen. Tohtoriksi hän oli väitellyt ajankohtaisesta aineistostaan vuonna 1974 Kuopiossa.

Kiertäessään Pohjois-Karjalaa maita ja mantoja neljännesvuosisadan ajan tutkijana hänet valittiin myös yhdeksi kaudeksi eduskuntaan vuoden 1987 vaaleissa maakunnan äänillä ja hän keräsi tuntuvaan äänisaaliin ensimmäisissä euroedustavaaleissakin. Matkoillaan Puska tutustui myös vuonna 2017 Pielisen suun kirkkoherrana eläköityneeseen Tapani Nuutiseen, kertoen tälle olevansa tuon suureen suosioon päässeän laulun pieni poika.

- Kävi myös ilmi, että olen

vieraillut Pohjois-Karjala-projektin merkeissä hänen lapsuudenkodissaankin Enossa. Sitten heistä on tullut perhetutut: Nuutinen on kastanutkin Puskien molemmat lapset Juha-Pekan ja Eeva-Marian.

Pohjois-Karjala-projekti alkoi viisi vuosikymmentä sitten

Pekka Puska käy edelleen viikoittain THL:ssä, ellei sitten ole matkoilla ympäri maailmaa. Hänen johtamansa kansanterveystyön projektista on tullut suoranainen alan klassikko, jonka myötä kerätty data osoittaa vahvasti ruokavalion ja muun ennaltaehkäisevän toiminnan dramaattisen merkityksen sydän- ja verisuonitautien ehkäisyssä. Kehittyvissä maissa kohdataan nyt samankaltaisia terveysongelmia, kuin Suomessa 1950-luvulta alkaen elintason nopean nousun myötä.

- Kun on eläkkeellä, saa tehdä töitä omaan tahtiin ja kyllähän näitä luentomatkoi

riittävän, Puska sanoo, eikä vaikuta tästä ollenkaan harmistuneelta. Tämän vuoden huhti-toukokuun Helsingin Sanomien Teema-liitteen aiheena oli sydän. Julkaisun keskeisenä asiajuttuna olikin mittava katsaus viisi vuosikymmentä sitten alkaneeseen Pohjois-Karjala-projektiin.

Kiinan kansanterveyslaitos (China CDC) on kääntänyt ja julkaissut Pohjois-Karjala-projektin ison raportin sekä eräitä Puskan esityksiä aiheesta. Elintapoihin liittyvät sairaudet selittävät **Katja Marteliuksen** kirjoittaman artikkelin mukaan Kiinan kuolemista jo valtaosan. Tieto projektista näyttää välittyneen erinomaisesti muuallekin maailmaan vaikkapa arabimaita myöten.

"Pohjois-Karjala-projekti on selkosanaisesti lisätodistus sille teorialle, että ravitsemus on todennäköisesti merkittävin terveyteen vaikuttava tekijä", tiivistää sanottavansa myös Teema-liitteen toimittaja.

THL:n nettisivustolta on myös luettavissa kaksi vuotta sitten tehty juttu projektista sen alusta alkaen. Se valaisee monin tilastoluvuin ja kuvin dramaattista muutosta, jonka Puskan johtama hanke sai aikaan, ensiksi ihmisten elintavoissa ja sen seurauksena sydän- ja verisuonikuolleisuudessa. Vuodesta 1972 ennenaikainen kuolleisuus silloiseen ja toki nykyiseenkin kansansairauteen on laskenut noin 80 % ja väestön veren kolesterolitasto noin 20 %. Kuolleisuus on laskenut siis viidesosaan lähes pelkillä elämäntapamuutoksilla.

Projekti käynnistyi Pohjois-Karjalan maaherra Esa Timosen 1970-luvun alussa organisoimasta ja 12.1.1971 allekirjoittamasta vetoomuksesta valtioneuvostolle, jossa pyydettiin pikaisia neuvoja ja

ohjeita maakunnan väestön koko maailmassakin ainutlaatuisen korkean sydänkuolleisuuden vähentämiseksi. Projektin seurauksena ja pysyvänä siteenä maakuntaan Puskan perheellä on edelleen mökki Ilomantsissa.

Enkelikiharoiden ihailu ei miellyttänyt kantajaansa

Runon päähenkilön isä juuret ovat Alavudella, vanhan Vaasan läänin itäosissa. Sieltä Pekka Puskan isä siirtyi länsirannikolle Vaasaan jo 14-vuotiaana, tehden työuransa teollisuuden palveluksessa. Perheen lasten koulutie alkoi samasta Vaasan Keskuskansakoulusta, jossa Heinolassa syntynyt mutta Käkisalmissa opettajanuralla aina talvisotaan asti edennyt Mirjami Lähteenkorva opetti, vaikkakaan ei missään vaiheessa Pekka Puskaa itseään. Hän muistelee, kuinka suurten ikäluokkien aikaan 1950-luvulla koulutunteja oli pakko pitää jopa kahdessa vuorossa. Lukion jälkeen hän siirtyi opiskelemaan Turkuun.

Perhepiirissä tiedettiin alusta asti, että juuri heidän poikansa oli tuo "pikku pää", joka ilmaisi isälleen tahtovansa jo kotiin. Hän oli ollut isänsä kanssa kirkossa Mirjami Lähteenkorvan ollessa heitä riittävän lähellä kuullakseen nuo runoon ikuistamansa sanat.

Pekka Puska on kertonut muutamissa yhteyksissä saaneensa pienenä poikana aikuisilta paljon huomiota vaalean kiharaisilla hiuksillaan, joita on noita aikoina otetun kuvankin perusteella helppo nimittää enkelikiharoiksi.

- Minä en tykännyt yhtään, että vieraat tädit ihailivat hiuksiani. Olisin halunnut, että minulla olisi ollut suora

Mirjami Lähteenkorva (1904-1968) toimi kansakoulunopettajana ensin Käkisalmella vuoteen 1939 saakka ja sen jälkeen Vaasassa 1940–1967.

Pekka Puska syntymäkaupunkinsa Vaasan saaristomaisemissa.

tukka, kuten muillakin pojilla, Puska toteaa edelleen.

Puskan perhe oli yleensä kirkossa käydessään kaikki yhdessä, isä, äiti ja sisar. Runon tilanne, isä ja poika oli siis harvinaisempi tapaus ja saattoi siksi kiinnittää myös Mirjami Lähteenkorvan huomion.

Pysyvä sija hengellisen musiikin aarteistossa

Pakka Puska kuvaa perhettään sen ajan kansankirkollisiksi. Suvun taustalla oli Pohjanmaan herännäisyyttä eli körttiläisyyttä. Pyhäpäivää, jolloin tekijä olisi nimenomaan saanut inspiraation runoonsa "Kirkossa", Puska ei osaa nimetä. Mahdollisesti ajankohta oli alkukesällä vuonna

1950 päätelleen laulun viime säkeestä.

- Opiskelin vielä Turussa, kun isäni soitti, että runosta on tehty pro gradu -tutkielma, ja siinä kerrotaan myös minusta. Vähän myöhemmin hän tiesi kertoa, että nyt se on tullut radiosta laulettuna.

"Kirkossa" sai pysyvän paikkansa suomalaisessa hengellisen musiikin klassikoiden joukossa siis jo puoli vuosisataa sitten, kiitos runoilija Mirjami Lähteenkorvan ja säveltäjä Tapani Nuutisen. Laulu alkoi soida seurakunnissa yli maan samoihin aikoihin, kuin itse päähenkilöstä oli tullut valtaisan mediahuomion saattelemana suorastaan julkislääkäri koko Suomessa.

Terveellisiä elämäntapoja korostavan tutkimuksen johtajana hänestä tuli sittemmin suorastaan kansanterveystyön ikoninen hahmo kaikkialla maailmassa.

Runoilija ja kansakoulunopettaja Mirjami Lähteenkorvan tuotantoa:

Hiljainen rukous 1945
Raamatun maa 1946
Savisydän 1952
Lasinen kirkko 1958
Kuin kukat ja linnut 1968
Pilvi täynnä pisaroita. Valitut runot toimittanut Anna-Maija Raittila 1979, 2. korjattu painos 1988.
Uskonnollisten runojen antologia:
Kimalteleva tomu 1947 (kookoomateos, useita runoili-

joita), valikoima suomalaista uskonnollista runoutta, joka v. 1962 ehti jo neljanteen uusittuun painokseen.

Lähteenkorva kirjoittamia runoja on sävelletty runsain määrin, tiettävästi ainakin yli 60 runoa. Lisäksi ilmestyivät kirkkokantaatit:

Katoamattomat aarteet, Meri ja Maanvaeltajat.

Martta ja Maria, jonka Taneli Kuusisto on säveltänyt. Teos oli kirjoitettu Suomen NN-KY:n liiton 50-vuotisjuhlaan, 1946

Pilvi täynnä pisaroita Maarian kehtolaulu Egyptissä Viimeiseksi on ilmestynyt Mirja Ojareksen toimittama: "Sydän uskallettu antaa ihmisten käsiin

Mirjami Lähteenkorvan elämää ja kirjoituksia" TV7 Kustannus (2023)

Teksti: Jouko Siirilä, kuvat: Sinkkosen Marjatilalla

Yrittäjyydellä on pitkät perinteet Sinkkosen Marjatilalla

Sinkkosen Marjatilalla Joensuu-Kontiolahdella on pitkät perinteet. Oikein virallisesti laadukkaaksi tunnustettua maatilataloutta tilalla on harjoitettu jo 1900-luvun alusta alkaen. Silloin nykyisen isännän, Pauli Sinkkosen ukin isä Teppo palkittiin hyvästä maataloustuotannosta. Hänen poikansa Aarne Sinkkonen suuntasi toimintaa koekielumielessä jo 1930-luvulla uusille urille laittamalla puutarhan tuottamaan omenaa, kirsikkaa, luumua, päärynää ja raparperia.

- Isäni Sakari Sinkkonen jatkoi tilan toimintaa ja laajensi sitä karjatalouden lisäksi mansikanviljelyyn 1963. Tilallamme on tuotettu mansikkaa näin ollen jo yli 60 vuotta. Mustaviinimarjan viljely otettiin myös mukaan ja karjataloudesta luovuttiin 1973. Sukupolven vaihdos

Sakarilta minulle tehtiin 2006. Viljelen tilaa vaimoni Päivi Sinkkosen ja neljän lapsen kanssa. Olemme vienneet tilan toimintaa eteenpäin aktiivisella markkinoinnilla ja esilläololla.

Taidolla ja perinteitä vaalien

Päivi ja Pauli Sinkkonen pitävät Paulin sukutilaa jo seitsemännessä sukupolvessa. Marjatilalla pitäjänä he huolehtivat siitä, että asiakkaat saavat mansikoiden lisäksi hurmaavia mansikkaherkkuja sekä kesäkahviosta että verkkokaupasta.

Sinkkosen pitkää tilanpidon jatkumoa ja ennakkoluulotonta yrittämistä ilmentäviltä nettisivuilta selviää, että marjatilalla tuottaa paitsi mansikoita, varhaisperunoita ja palkoherneita myös tilan

tuotteista jatkojalostettuja herkuja: "marjaisen maukkaita janojuomia, hienoja hilloja ja hyviä hyytelöitä sekä makeismarmeladeja herkku-suille". Mansikkakahviossa voi nauttia mansikkaleivoksia kesäaikaan.

Tilalta haetut tuotteet soveltuvat sellaisinaan vietäväksi oman kodin lisäksi lahjoiksi, tuomiksi ja tuliaisiksi tai yritys- ja liikelaajoiksi.

- Tilallamme toimitaan vastuullisesti: sähkö tuotetaan aurinkoenergialla, jätteet lajitellaan asianmukaisesti. Esimerkkinä tästä mansikkamuovit menevät täysimääräisesti kierrätykseen, Pauli Sinkkonen korostaa.

- Mehiläiset huolehtivat biologisesta harmaahomeen torjunnasta mansikan kukinta-aikaan. Mehiläisten

Jatkojalostuksella on tärkeä rooli Sinkkosen Marjatilalla toiminnassa.

levittämä biologinen torjunta-aine suojaa mansikkaa harmaahomeelta.

Mansikkakahvio

Sinkkosen tila ei ole pelkkä marjaherkkujen kasvatus- ja tuotantolaitos vaan myös käyntikohde kahvioineen.

Pauli ja Päivi Sinkkosen (vas.) työ marjatilallaan rakentuu edellisten sukupolvien työn varaan. Seija (oik.) ja Sakari Sinkkonen aloittivat mansikanviljelyn tilalla jo vuonna 1963.

Sinkkosen maatilalla alettiin suuntautua marjantuotantoon jo 1930-luvulla Amerikasta äitinsä Anna Stinan kanssa Suomeen palanneen Aarne Sinkkosen johdolla.

Tänne voi poiketa tarinoimaan ja nauttimaan vastapainituista mansikoista valmistetuista uunituoreista leivonnaisista kahvin kera, muistuttaa Päivi Sinkkonen.

- Kahviossamme myymme tilan tuotteiden lisäksi irtojäätelöä sekä Pohjois-Karjalassa valmistettuja käsitöitä.

- Tilamme tuottaa maukkaita uusia perunoita, jotka ilmentyvät myyntiin juhannuksen tuntumassa. Makeat mansikat kypsyvät kesä-heinäkuun vaihteesta alkaen. Heinä-elokuussa saat nauttia muhkeista palkoherneistä ja mehevistä mustaviinimarjoista.

Sinkkosen Marjatila valittiin valtakunnalliseksi MTK:n Vuoden tuottajaksi 1978. Mansikkakahvion toiminta aloitettiin 1988 ja tila laajensi toimintaansa myös jatkojalostukseen vuonna 1989.

Maakunnan parhaat –laatu-merkintä ja Kotimaiset kasvokset –merkintä myönnettiin Sinkkosen Marjatilalle 1997. Sakari ja Seija Sinkkonen valittiin vuoden Karjalaisiksi taitajiksi 1998. Marjatilamme valittiin Vuoden marjatilaksi 2006.

Vähän historian lehtien havinaa

Nykyisen Sinkkosen Marjatilän lähihistoria alkaen 1800- ja 1900-lukujen vaihteesta tähän päivään sisältää perin kiinnostavia vaihteita ja kuvastaa suvussa myöhemminkin ilmenevää ennakkoluulotonta yrittäjähengettä. Pohjois-Karjalasta kuten muualtakin Suomesta USA:han mentiin tuohon aikaan ja aina 1900-luvun puoliväliin asti tekemään nimenomaan töitä ilman toivoa siitä, että valtio huolehtisi, ellei hommat onnistu.

Vaikka valtion takaamaa taloudellista turvaverkkoa ei ole samalla tavalla kuin Suomessa, Amerikassa töitä oli ja on varmaan edelleenkin tarjolla tekijöille. Maalta lähdettiin myös hankkimaan rahoja oman tilan hankintaan Suomessa. Sinkkosen tilan isäntäkin lähti perheineen aivan 1900-luvun alussa Pohjois-Amerikkaan testaamaan yrittäjänsiipiään.

Pielisjokiseutu-lehdessä julkaistu juttu (30.9.2010) Kirkkonylän vanhoja maatiloja II lähtee liikkeelle alussa mainitun Teppo Sinkkosen yrittäjätaipaleen ilmeisen hyvästä vauhtiin pääsystä Amerikan mantereella yhdessä vaimonsa Anna Stinan kanssa 1900-luvun alussa isä-Tahvon ollessa kotitalalla vielä voimissaan.

Artikkelin mukaan Teppo perusti Yhdysvaltoihin saavuttuaan maalaus- ja tapetointiyrityksen ja Anna Stina puolestaan Bauman-nimisen ravintolahotellin. Vajaan parin vuosikymmenen kuluttua, verisen kansalaissodan juuri päätyttyä, kotitalalta kantautui Atlantin yli uutinen: Tahvo-isä testamenttaisi Sinkkola-nimisen tilansa Amerikassa menestyvälle pojalleen ja tämän vaimolle.

Testamentin seurauksena tila pysyi suvun hallussa, vaikka kävikin niin, että vain Anna Stina –vaimo palasi Suomeen. Teppo ei enää Suomeen tullut, tekstin mukaan ”ei uskaltanut” palata entiseen kotimaahansa kansalaissodan melskeiden oltua tuoreessa muistissa eikä Suomen itsenäisyyden säilymiseen tai ainakaan sisäisen rauhan säilymiseen ei ollut suurta luottoa itsenäisyyden alkuvuosina.

Anna Stina palasi vuonna 1919 synnyinmaahansa

vanhimman pojan Aarnen (1906) kanssa. Myöhemmin myös 1905 syntynyt Lilly saapui kotitalalle mutta neljä muuta lasta jäivät Amerikan mantereelle. Sukusiteet säilyivät kuitenkin varsin tiiviinä 2000-luvulle asti. Neljäs sukupolvi on kuitenkin jo amerikkalaistunut. Tepon elämän loppuvaiheista ei ole varmuutta, mutta hän kuoli uudessa kotimaassa ilmeisesti 1930-luvun puolivälissä. Kuolleeeksi hänet julistettiin Suomessa vasta 1974.

Anna Stina lienee ollut ilmiömäisen jaksava ja ehtivä ihminen hoitaakseen 130 hehtaarin tilaa yksinhuoltajana: hänen aikanaan maatilalla alettiin suuntautua toden teolla puutarhatuotantoon. Tilan omistajuus vaihtui kaupan myötä Aarne-pojalle vuonna 1933, joka avioitui samana vuonna enolaisen Aili Puhakan kanssa. Heille syntyi myöhemmin yksitoista lasta. Aarnen elämä päättyi kuitenkin jo 1956.

Hänen poikansa Sakari Sinkkonen aloitti tilalla mansikanviljelyn isän perikunnalta vuokratuilla pelloilla 1963 ollen näin paitsi mansikankasvatuksen myös siihen liittyvän jatkojalostuksen pioneeri ainakin Pohjois-Karjalassa. Vuodesta 2001 tilan ohjaukset ja sen määrätietoinen kehittäminen ovat olleet Paulin ja hänen vaimonsa Päivin kontolla.

- Ei ole kummankaan tarvinnut sen jälkeen käydä tilan ulkopuolella töissä, isäntä Pauli Sinkkonen sanoo tiedostaen maaseudun asuttamisen itsessäänkin olevan arvokas asia. Siunattua elämäntaakaa isännälle ja emännälle maatilayrittäjinä ja samalla maaseudun elinvoiman ylläpitäjinä.

Teksti: Jaakko Ansaharju, kuvat: Yrityssperhe ry:n arkisto

Vuosittaiset yrittäjäpäivät alkuun Hämeenlinnassa 30 vuotta sitten

Lähes tasan 30 vuotta sitten (27.5.1994) järjestettiin heinäkuun ensimmäiset yrittäjäpäivät. Paikkana oli silloisen aikuis-koulutuskeskuksen kurssikeskus ja hotelli Punaportti Hämeenlinnassa. Ohjelmaa oli myös läheisessä Poltina-hon seurakuntatalossa.

Tällöin keskusteltiin jo vakavasti varsinaisen yhdistyksen perustamisesta. Yrityssperhe ry:n perustava kokous järjestettiin kuitenkin vasta noin neljä vuotta myöhemmin Siikaniemen kurssikeskuksessa Lahdessa (21.3.1998). Samassa kokouksessa perustettiin oma julkaisu, Yrityssperhe-lehti sekä päätettiin alkaa järjestää vuosittain yrittäjäpäiviä.

Vuodesta 1998 lukien yrittäjäpäivien historiaa on myös dokumentoitu Yrityssperhe-lehteen. Ensimmäinen numero ilmestyi kesäkuussa samana vuonna. Valitettavasti kymmenen ensimmäisen vuoden lehdet eivät ole digitaalisessa muodossa. Jos ne halutaan Yrityssperheen kotisivuille, ne pitäisi ensin skannata ja sitten tallettaa. Muutamilla perustajajäsenillä on Tasopaino Oy:n toimitama kirja "Yrityssperhe-lehti 10 vuotta" (ks. valokuva), johon on koottu ensimmäisen vuosikymmenen lehdet kirjaksi.

Yrittäjäpäivien tarkoitus ja sisältö

Yrityssperhe ry:n sääntöjen 2 § mukaan "yhdistyksen tarkoituksena on kristillisesti ajattelevien yrittäjien yhteis-

työn kehittäminen ja ylläpito, yrittämisen edistäminen ja kannustaminen, tavaroiden ja palveluiden vaihdon edistäminen ja jäsenyrittäjien toimintaedellytysten parantaminen". Tarkoituksen toteuttamiseksi "yhdistys järjestää yhteisiä koulutus-, virkistys- ja messutapaamisia...", ja edelleen "... yhdistys järjestää myös tutustumismatkoja tarkoitusta palveleviin kohteisiin".

Edelliseen perustuen päätettiin jatkaa ja kehittää edelleen vuotuisia yrittäjäpäiviä, joissa jäsenet voivat tavata toisiaan, osallistua antoihin koulutus- ja virkistysseisioihin ja tutustua paikkakunnan ja alueen yritystoimintaan. Yrittäjäpäivistä tulikin erittäin suosittu ja tärkeä, voisi

sanoa tärkein toimintamuoto, joiden aikana jäsenet voivat lisäksi neuvotella keskinäisistä liiketoimista ja rakentaa pienimuotoisia näyttelyitä omien tuotteiden varaan sekä suunnitella erilaisia matkoja maailman eri kohteisiin.

Heti alussa sovittiin, että yrittäjäpäivät kestävät perjantaista sunnuntaihin ja ajankohta on aina sama, syyskuun toinen viikonloppu. Perusteena ajankohtapäätöksellä oli muiden muassa se, että kesän hulinat ja lomat ovat ohitse, mutta säät voivat olla antoisat yrittäjäpäivien vielä mainitsemattomalle tarkoitukselle, liikunnalle ja muulle ruumiinkulttuurille. Yrittäjäpäivien ohjelmiin ovat aina kuuluneet erilaiset liikuntasessiot, joiden jälkeen

Kirjoittaja Jaakko Ansaharju on ollut mukana kahta lukuun ottamatta kaikilla yrittäjäpäivillä neljällä vuosikymmenellä.

saunominen ja illallinen maistuvat. Toivotaan, että ajankohta pysyy samana,

Juhlallinen lipunnosto Janakkalan Kiipulassa vuoden 2016 yrittäjäpäivillä.

V. 2017 käytiin myös Karkun Pyhän Olavin kirkossa, joka oli talkoilla uudelleen rakennettu.

vielä valoisana vuodenaikana, jolloin lämpötila ja muut olosuhteet ovat kohtuullisia liikunnalle ja ulkoilulle.

Yrittäjäpäivät on ollut myös erinomainen tilaisuus muistaa ja huomioida jäseniä joko merkkipäivien tai jonkin muun asian suhteen. Esimerkiksi kunniajäsenten palkitsemisille yrittäjäpäivistä on muodostunut otollinen ja juhlafoorumi. Yrittäjäpäivien yhteyteen järjestettiin myös useimmiten yhdistyksen tärkeät kokoukset, koska väki oli valmiiksi paikalla ottaen osaa kokoukseen. Kokoukset menivät samoilla järjestelyillä ja kustannuksilla.

Yrittäjäpäivien ohjelmaan on perinteisesti kuulunut myös hengellistä ohjelmaa, kuten sääntöjen mukaan kristillisesti ajatteleville jäsenille sopiikin. Yrittäjäpäivien iltoina on keskusteltu syvällisesti uskonasioista ja laulettu hengellisiä lauluja. Useimmiten on osallistuttu sunnuntaina jumalanpalvelukseen tai hengellisiin seuroihin. Kirjoittajalle muistuu mieleen myös monet keskustelut ilta-ruokailuilla tai miesten komeat laulut saunan lauteilla.

Kysely yrittäjäpäivistä

Jäsenkunnalle järjestettiin palautekysely vuonna 2015 koskien yrittäjäpäivien järjestelyjä ja ohjelmaa. Kyselyn tulokset on julkaistu Yrityssperhe-lehdessä 1/2015 sivuilla 12–13 (ks. yrityssperhe.fi). Vaikka tutkimus on jo yhdeksän vuotta vanha, voidaan sen tuloksia epäilemättä mukailla nykyaikaan. Yleisesti tuloksista voi todeta, että yrittäjäpäivien merkitys yhdistyksen toiminnassa jäsenille on keskeinen ja tärkeä, kehitysaskeleena tässä on jäsenkunnan osallistumisaktiivisuus, joka voisi olla vilkkaampi.

Päivien hintatasoa ja majoitusta pidettiin riittävänä, mutta joistakin vastauksista voi päätellä, että hintataso olisi hyvä pitää kohtuullisena. Vastaaajista 68 % piti syyskuun 2. viikonloppua parhaana ajankohtana. 84 % totesi, että hengelliset tilaisuudet ja lauluhetket pitää olla ohjelmassa. Parhaana syynä osallistumiselle 81 % vastauksen antaneista piti yrittäjäystävien tapaamista ja ajatusten vaihtoa. Nuorempien yrittäjien osallistumisen aktiivisuutta on pyritty parantamaan vuosien mittaan

Yrittäjäpäivien paikat vuosittain ajalla 1998–2023

Vuosi	Paikkakunta	Järjestämispaikka
1998	Joensuu	Vaivion kurssikeskus
1999	Kirkkonummi	Elohoivin kurssi- ja lomahotelli
2000	Tampere Teisko	Murikka-opisto
2001	Pori Kullaa	Silokallion kurssikeskus
2002	Valkeakoski	Päivölän kansanopisto
2003	Lahti	Siikaniemen Kurssikeskus
2004	Ruokolahti	Jaakkiman kristillinen opisto
2005	Padasjoki	Särsjärven leirikeskus
2006	Vihti Ojakkala	Enä-Sepän leirikeskus
2007	Pori Reposaari	Junnilan kurssikeskus
2008	Mikkeli	Hotelli Heimari
2009	Heinola	Vierumäen urheiluopisto
2010	Pori Reposaari	Junnilan kurssikeskus
2011	Teuva	Kulttuuritalo Orrela
2012	Joensuu	Jaaman loma-, virkistys- ja kurssikeskus
2013	Nokia	Kylpylä Eden
2014	Tuusula	Kokoushotelli Gustavelund
2015	Nastola	Pajulahden urheiluopisto
2016	Janakkala	Kiipulan koulutus- ja kuntoutumiskeskus
2017	Sastamala	Hotelli Ellivuori
2018	Lappeenranta	Holiday Club Saimaa
2019	Teuva	Hotel Red&Green
2020	Pori	Yyteri Spa Hotel
2021	Iitti	Radalla Resort
2022	Espoo	Hotelli Nuuksio
2023	Ähtäri ja Tuuri	Hotelli Mesikämmen

eri keinoin muun muassa järjestämällä yrittäjäpäivien yhteyteen lastenhoitoa ja lasten ohjelmaa.

Lopuksi

Kaiken kaikkiaan yrittäjäpäivät on merkittävä jäsenetujäsenilleen. Lisänä vielä se, että päivät ovat järjestelyillään osallistaneet eri paikkakuntien jäseniä heidän järjestäessään yrittäjäpäivien ohjelmaa ja tutustumiskäyntejä.

Yrittäjäpäivät on Yrityssperhe ry:n tärkein toimintamuoto ja yhteistoiminnan sekä viestinnän ehdoton foorumi.

Päivien tehtävänä on toimia jäsenien hapenotto- ja virkistyskanavana sekä henkisesti ja terveyden tasolla.

Toivotaan yrittäjäpäiville menestystä ja edelleen kehittymistä.

Ohessa luettelo yrittäjäpäivien järjestämispaikoista 1998–2023 sekä muutamia valokuvia matkan varrelta.

Kirjoittaja on Yrityssperhe ry:n perustajajäseniä ja toiminut Yrityssperhe ry:n puheenjohtajana sekä Yrityssperhe-lehden päätoimittajana joitakin vuosia.

Teksti ja kuvat: Helmi Sukari

Keppariharrastus on luovaa liikuntaa

Hei! Mä oon Helmi Sukari. Olen 2010 syntynyt tyttö, eli oon nyt 14-vuotias. Oon pienestä asti leikkinyt keppareilla eli keppihevosilla ja siitä kehittyi mulle harrastus. Keppariharrastus on luovaa ja siinä on vain mielikuvitus rajana. Monesti ajatellaan, että kepparit kuuluvat vain lasten leikkeihin, mutta oikeasti tähän harrastukseen tarvitaan taitoa, ketteryyttä ja voimaa.

Olen alusta asti tehnyt kepparini itse. Ensimmäisen tein noin kahdeksanvuotiaana äidin kanssa. Sen jälkeen tein hepat itse, tosin äidin piti aina välillä auttaa vaikeimmissa kohdissa. Olen mielestäni kehittynyt aivan valtavasti muutaman vuoden aikana, mutta vielä olisi paljon varaa kehittyä.

Vuonna 2019 aloin tehdä keppareita myyntiin asti. Tein niitä tilauksesta, joka tarkoittaa sitä, että saan päättää itse hevosen värin, koon, harjan värin ja muut yksityiskohdat. Tein keppareita viime vuoden kesään asti, kunnes tilaukset alkoi vähenemään. Voisin vieläkin tehdä heppoja, mutta harmittaa hiukan se, että käsitöiden hintaa ei osata arvostaa.

Kerhotoiminta käyntiin

Mä oon saanut paljon inspiraatiota ja vinkkejä monilta sosiaalisessa mediassa esiintyviltä keppihevossomevaukuttajilta. Jokainen keppari on uniikki eikä toista samanaista voi saada aikaan.

Kun aloin tehdä keppareita, moni kaveri innostui myös aiheesta. Aloitimme neljän

ystäväni kanssa kerhon, jota pidimme vuorotellen toistemme luona. Yleensä teimme paljon muutakin, kuin treenasimme, eli meno oli aika rentoa. Pikkuhiljaa porukka alkoi pienenemään ja lopuksi meitä oli jäljellä kolme tyttöä, jotka jatkoivat keppariharrastustaan.

Aloimme suunnitella meidän koulumme liikuntasalin vuokraamista treeneihin. Silloin treenaamisesta ja näin ollen koko harrastuksesta tuli totisempaa.

Alkuvuodesta 2022 saimme idean pitää kesäleirin. Siitä alkoi "Kht Pollet" -niminen kepparikerho, jonka puitteissa pidimme leirejä ja keppihevostunteja. Suunnittelimme kolmisin leirejä kesäksi, tietenkin vanhempien pienellä avustuksella. Leirin suunnittelemisessa oli yllättävän paljon vaihteita ja muistettavaa. Olimme aika nuoria, mutta hyvin se meiltä 12-vuotiailta onnistui. Laitoimme meidän koulumme ilmoitustauluille sekä yhteiselle Instagram-tilillemme ilmoitukset leiristämme. Ajattelimme, että otamme leirille maksimissaan 10 henkilöä, jotta saisimme leirin täyteen.

Leirejä kahtena kesänä

Pidimme ensimmäisen leirin 2022 kesällä ja se meni todella hyvin. Leiri kesti yhden yön ja kaksi päivää. Pidimme ratsastustunteja ja kävimme myös maastossa. Meillä oli teoriatunteja, joissa kävimme läpi muun muassa ratsastukseen liittyviä juttuja ja harjoittelimme suitsien laittoa kepparille. Illalla meillä oli myös pelejä ja leik-

Helmi Sukarille keppihevoset, kepparit ovat harrastus mutta samalla myös johdatusta yritystoimintaan. Uniikkeja heppoja on syntynyt ja myyty lähipiirille. Kesäleirien järjestäminen on vaatinut työtä ja touhua – hyvää harjoitusta tulevaisuutta varten sekin.

Kaikki käsintehdyt keppihevoset ovat ainutlaatuisia luomuksia.

kejä. Leirin lopussa pidimme leikkimieliset leirikisat, joita leiriläisten vanhemmat saivat tulla katsomaan.

Kesällä 2023 pidimme myös leirin, joka koostui aika lailla samanlaisista jutuista kuin ensimmäisellä leirillä. Erona tällä leirillä oli se, että se kesti kaksi yötä ja kolme päivää. Tälle leirille sattui todella sateinen sää, mutta se ei meitä pidätellyt. Telttaoiden sijaan teimmekin siskonpedin kaverini olohuoneen lattialle.

Syksyllä 2022 olimme pitäneet myös kepparitunteja koulumme liikuntasalissa. Parhaimmillaan meillä oli 12 oppilasta ja sali oli jaettu

kolmeen osaan, jossa kaikki pidimme erikseen tunteja. Ennen joulua pidimme leikkimieliset joulukisat, joihin koristelimme esteet joulupalloilla ja joulupalloilla.

Leireistä ja tunteista keräsimme pienen maksun ja rahatsäästimme keppareiden SM-kisojen osallistumismaksuihin - vaikkei me kisoihin lopulta mentykään.

Nyt leiritoiminta ja tuntien pito on jäänyt, koska kaikilla kolmella on motivaatio lopussa, mutta kyllähän se oli ihanaa aikaa ja sitä aikaa on ikävä. Toivottavasti vielä vaikka edessä olevina kesinä voisimme pitää leirin.

Teksti ja kuvat: Pikkupuoti Oy, Yritysverheen toimitus

Pikkupuoti Oy: Joutsan tytön unelmasta tuli suomalainen brändi

Noin kaksisataa kilometriä Helsingistä pohjoiseen ja noin 70 kilometriä Jyväskylästä etelään sijaitsee Joutsan kunnan keskusta. Sen maamerkinä välittömästi kolmostien varrella on Huttulan huoltoasema ja ravintola. Samasta pihapiiristä löytyy myös Erja Raittisen 1980-luvun loppupuolella perustaman, nykyisin nimellä Pikkupuoti Oy kulkevan yrityksen siisti myymälä.

Pikkupuoti Oy:n myymälä sijaitsee noin sata kilometriä Lahdesta ja 70 kilometriä Heinolasta pohjoiseen Joutsan kirkonkylässä, aivan nelostien varrella. Suositunna taukopaikkana ison huoltoaseman vieressä sen sijainti on ihanteellinen.

Sukupolvenvaihdos tapahtui vuonna 2012, jolloin vuonna 1987 alkunsa saanut perheyritys siirtyi virallisesti **Mikko Raittisen** ja tämän vaimon **Tiina Parhialan** johdettavaksi. Yritys työllistää, sesonkien mukaan, kuudesta kymmeneen henkilöä Erjan toimiessa nykykonseptissakin yrityksen vastuullisena suunnittelijana.

Mikon sisaret **Maija** ja **Enni** aloittivat yrityksen palveluksessa opiskeluvuosiensa jälkeen uudelleen vuonna 2016. Maija ryhtyi kirjoittamaan yritykselle blogia samalla kun hän alkoi pyörittää omaa nettikauppaa, jonka valikoima koostuu lähinnä skandinaavisista tuotteista. Enni vastasi yrityksen toimisto- ja tukkutoista. Sittenkin hän siirtyi toisiin tehtäviin, mutta auttelee edelleen ruuhka-aikoina samoin kuin muualla asuva Maija-siskokin.

Mikon isä **Veli-Matti Raittinen** on jo vuosia hääriyt yritykseen välttämättömänä jokapaikanhöylänä, talonmiehenä sekä messumyyjänä.

Uusia tuulia seuraavan sukupolvi mukana

Pikkupuodin erinomaisesti toimitetulta nettisivustolta selviää sekin, että liikkeen perustaja Erja on ihan alun perin Joutsan kasvatti. Kuusihenkisen perheen kotitaloa vastapäätä sijaitsi Kotiteollisuusliike Onttonen, joka myi mm. ompelutarvikkeita, lankoja ja tekstiilejä.

Jo alle kouluikäisenä Erja kävi ihailmassa Onttonen liikkeessä lankoja, joka oli käsistöistä kiinnostuneelle tytölle unelmien täyttymys. Nuoresta iästään huolimatta Erja päätti jonakin päivänä ostaa kyseisen yrityksen. Tämä unelma toteutuikin ja hän osti Kotiteollisuusliike Onttonen jatkaen liikkeen toimintaa nimellä Lanka- ja Lahjapaikka. Vuonna 1996 Erja vaihtoi yrityksen kommandiittiyhtiöstä osakeyhtiöksi ja samalla nimi muuttui Pikkupuoti Erja Rait-

тинен Oy:ksi. Oman liikkeen nimeksi jäi pelkkä Pikkupuoti.

Vuonna 2004 yritys avasi oman verkkokaupan ja alkoi kehittää toimintaansa myös sähköisen markkinoinnin kautta. Vuonna 2007 Erjan poika Mikko ja puolisonsa Tiina aloittivat työskentelyn yrityksessä ja ottivat yhä enemmän vastuuta yrityksen markkinoinnista. Tradenomin ja medianomin koulutuksiltaan molemmat ovat edesautaneet yrityksen uudistumista monilla eri alueilla. Vaatetusala koki tuona aikana suuria muutoksia ja vaikeuksia mutta siitä huolimatta Pikkupuodin tuotanto kasvoi ja asiakasmäärä lisääntyi.

2000-luku on ollut kasvun ja vakiintumisen aikaa

Nettisivusto kertoo kuinka käsistöistä lapsesta alkaen äärimmäisen kiinnostuneelle

Erjalle ajatus omien tuotteiden valmistamisesta ja myymisestä oli itsestäänselvyys. Ensimmäiset omat tuotteet syntyivät neulomalla.

Vuonna 1989 Erja kävi ensimmäisen kankaanpainokurssinsa ja 1990 hän järjesti näyttelyn yhdessä anoppinsa **Hilkka Raittisen** kanssa. Näyttelyn myötä tuotteista kiinnostuivat ensimmäiset jälleenmyyjät ja tuotteiden tukkumyynti alkoi.

Erja alkoi rakentaa määrätietoisesti selkeitä tuoteperheitä, kävi erilaisia kursseja painotekniikoista ja oma mallisto kasvoi. Vuonna 1990 tuotteiden ompelua alettiin teettää alihankintana. 1990-luvun lopulla Erja päätti hankkia tuotannon tehostamista varten painokarusellin, jonka avulla tuotteita saadaan painettua suurempia määriä edelleen käsityönä.

2000-luvun alussa yritys oli mukana osittain EU-rahoitteisessa Central Finland Collection-projektissa, joka tarjosi keskisuomalaisille vaatevalmistajille kehittämis- ja markkinointitukea. Projektin myötä Erja osallistui ensimmäisille isoille muotimessuille Helsingissä ja Saksassa. Tuotteiden kysyntä lähti merkittävään nousuun ja tuotteita alettiin myydä myös ensimmäisen kerran Suomen rajojen ulkopuolella.

Samoihin aikoihin Erja solmi sopimuksen vankan kokeemuksen omaavan pitkänlinjan myyntiedustajan kanssa. Tämä sopimus on tuonut mukanaan toiminnan laajentumisen kannalta tärkeän tuen sekä kentältä tiedon kuluttajien ja jälleenmyyjien toiveista. Tällä hetkellä Pikkupuoti Oy:n tuotteilla on Suomessa noin 200 jälleenmyyjää.

Vuonna 2013 yrityksen tehtaanyymälä siirtyi Huttulan Teboilin pihapiiriin rakennettuun hirsirakennukseen, jossa se jatkaa toimintaansa tehtaanyymälänä sekä lahja- ja sisustusliikkeenä tarjoten asiakkailleen omien tuotteiden rinnalla myös muiden valmistajien tuotteita. Yritys omistaa edelleen Joutsan keskustan alkuperäisen liiketilan, joka toimii toimisto- ja tuotantotiloina. Vuonna 2019 yrityksen nimi vaihtui nykyiseksi Pikkupuoti Oy:ksi.

Menestystekijänä vakaus

Pikkupuoti Oy on nykyisellään tunnettu suomalainen brändi. Siitä kertoo muun muassa Muotikaupan liiton vuonna 2013 järjestämä naisten vaatemarkkien bränditutkimus. Siinä yritys pärjasi erinomaisesti: se sai kiitosta erityisesti hinta-laatusuhteesta sekä toimitusten täsmällisyydestä. Erja pitää yrityksen yhtenä menes-

Pikkupuodin perustaja Erja Raittinen ja toimitusjohtaja Mikko Raittinen lastaavat pakettiautoa seuraavaa messutilaisuutta varten.

tystekijänä vakiintuneita yhteistyökumppaneita, tavarantoimittajia, alihankkijoita ja jälleenmyyjä.

Tuotevalikoimaan kuuluvat nykyisin naisten- ja lastenvaatteet sekä sauna- ja kodin sisustustekstiilit. Erityismaininnan ansaitsee vielä Pikkupuodin Lappi-mallisto ja matkamauistot. Lappimallistoon kuuluvat luonnonkuuduista tehdyt paidat, hupparit ja pipot, joiden kuviot on painettu vesipohjaisilla väreillä. Onpa myymälässä ja verkkokaupassa vielä erikseen lahjoja miehillekin.

Jokainen painokuviollinen tuote painetaan edelleen käsityönä tuote kerrallaan. Painovärit ovat kotimaisia ja myrkyttömiä. Yritys tekee omien tuotteiden lisäksi myös alihankintaa muille yrityksille.

Tuotteissa käytettävä kankaat valmistetaan tilaustyönä Pikkupuoti Oy:lle, eikä niitä näin

ollen tapaa muiden valmistajien tuotteissa. Yritys käyttää suomalaisia tavarantoimittajia ja alihankkijoita aina kun se on laadusta tinkimättä mahdollista. Sille on tärkeää, että se työllistää suoraan tai välillisesti suomalaisia ja sen toiminnan kautta syntyvät verotulot jäävät Suomeen.

Muita painotettavia arvoja ovat kotimaisuuden lisäksi ekologisuus ja korkea laatu. Tuotteille on myönnetty Design from Finland-merkki. Monille yrityksen käyttämistä kankaista on myönnetty Öko-Tex sertifikaatti, joka takaa, että puuvilla on turvallisesti kasvatettu ja käsitelty.

Pikkupuoti Oy:n tuotteita voi ostaa verkkokaupasta, tehtaanyymälästä sekä jälleenmyyjiltä.

Yrityssperhe ry toivoo Pikkupuodin yrittäjille ja työntekijöille Jumalan siunausta tuleviin haasteisiin.

Teksti: Mailiss Gustafsson, kuvat: Pikkupuodin kuva-arkisto

"Eteenpäin" on Mikko Raittisen motto

Mikä on yrityksen syntyhistoria, tausta ja henkilömäärä sekä nykyinen omistus?

- Työntekijöitä on tällä hetkellä vain minä ja Tiina. Äitini Erja auttaa vielä tarvittaessa, mutta on pääsääntöisesti jo eläkkeellä. Heinäkuulla tulee sitten yksi kesätyöntekijä. Yritys on minun omistuksessa kokonaisuudessaan. Meidän kotisivuiltamme löytyy muuten napakka taustoitusta ja syntyhistoriaa: <https://www.pikkupuoti.fi/perheyryitys/>

Onko yrityksen tuotevalikoima pysynyt samana tai laajentunut vuosien varrella?

- Tuotevalikoima on vaihdellut vuosien varrella. Sama koskee tuotevalikoiman laajuutta. Tällä hetkellä tehdään eniten naisten t-paitoja sekä toisaalta paljon erilaisia saunatuotteita.

Mikä on teidän spesiaalituote, vai onko sellaista?

- En osaa sanoa mitään yhtä erityistä tuotetta. Ne ovat vaihdelleet vuosien saatossa. Aina välillä jokin tuote lähtee menemään ja sitten tuotanto painottuu siihen ja sitä kautta saattaa syntyä uusia tuotteita rinnalle. Vastaavasti joitakin tuotteita tietysti jää myös samalla tavalla pois.

Onko teidän alalla kova kilpailua?

- Kyllä on. Sitten myös yleinen taloudellinen tilanne ja ihmisten luotto ylipäättään talouteen vaikuttavat alalla todella paljon ja vaikutukset näkyvät suhteellisen nopeasti, jos yleiseen tilanteeseen tulee muutoksia.

Mikä on yrityksen tulevaisuuden visio?

- Tarkoitus on jatkaa samalla konseptilla eli panostaa laadukkaiden tuotteiden valmistukseen sekä hyvään asiakaspalveluun. Niillä periaatteilla mielestäni pärjää muuttuipa maailma mihin suuntaan tahansa.

Miten yrittäminen, perhe elämä sekä oma hyvinvointi on sovittu yhteen?

- Olemme Tiinan kanssa molemmat kasvaneet yrittäjäperheessä, joten meillä se arjessa tapahtuva töiden, kotiaskareiden ym. pyörittäminen käy varmaan aika lailla samaan tapaan kuin omassa lapsuudessa. Omat lapset siinä sitten oppivat samalla työnteon merkitystä ja nähtäväksi jää, kasvavatko tulevat lasten lapset sitten myös yrittäjäperheessä. Olemme pyrkineet mahdollisuuksien mukaan pitämään välillä pieniä lomia, jolloin keskitytään vain lomailuun. Silloin ei mietitä työtä tai kotiaskareita.

Yrittäjäpari Mikko Raittinen ja Tiina Parhiala panostavat liiketoiminnassaan laatuun ja asiakaspalveluun. Niillä pärjää aina muuttuipa maailma mihin suuntaan tahansa, he uskovat.

Mitä haluat sanoa toisille yrittäjille?

- Haluan toivottaa kaikille jaksamista. Ajat eivät ole helpot. Haluan toivottaa kaikille myös oikein hyvää kesää ja toivottavasti kaikki siitä ehtivät nauttimaan.

Mikä on teidän mottonne?

- Eteenpäin.

■ UUDISRAKENNUKSET
 ■ SANEERAUKSET
 ■ IKKUNA- JA OVIAENNUKSET
 ■ SISUSTUSTYÖT
 ■ KYLPYHUONEREMONTIT
 ■ RAKENNUSTEN SALAOJITUKSET

Jonin
Rakennuspalvelu Oy

Onnentie 2, 64770 Äystö
 Puh. 050 307 4101
joni.leppala@joninrakennus.fi
www.joninrakennus.fi

*Puhtaat, raikkaat ja
hyvin säilyvät
salaatit*

Matti Tamsi Oy
Esa Tamsi Oy

Komulantie 72 • 64770 ÄYSTÖ
Puh. (06) 266 8209 • Fax (06) 266 8232
www.tamsin.fi

Matti Tamsi Oy

Komulantie 72
64770 Äystö
Yritys@tamsin.fi
06-2668209

Esa Tamsi Oy

Komulantie 76
64770 Äystö
esa.tamsi@tamsin.fi
06-2668101

LAADUKKAAT TERASSIT KERALT

Tule tutustumaan kotisivuihin ja laske liukulasit omilla mitoilla. • Selkeät asennusanimaatiot.

• Autamme myös lupahakemuksissa. • Testatut markkinoiden kestävimät lasitukset.

• Uutuutena PC Valokatepaneli

Tilaa valokatteet ja lasitukset suoraan kotiin tai nouda Orimattilasta!

*Viihtyisää
kesää ja syksyä
Kera - terassilla!*

KERA GROUP OY
KERAVENT • KERAPLAST
16300 Orimattila
www.keragroup.fi

HYS Heinolan Yrityssuunnittelu Oy

Heinolan Yrityssuunnittelu Oy on palveleva tilitoimisto Lammilla.

Tarjoamme kirjanpidon ja tilinpäätöksen lisäksi laajasti erilaisia taloushallinnon palveluita, mm.

- laskutus
- laskujen maksupalvelu
- palkkojen ja viranomaismaksujen maksatus
- laskutus, myyntireskontran seuranta ja tarvittaessa perintäpalvelut
- tulossennusteet ja rahoituslaskelmat
- konsultointi

Käytössämme on Heeros-järjestelmä, joka mahdollistaa täysin sähköisen taloushallinnon, asiakkaamme valitsemalla laajuudella.

Vieraile kotisivuillamme osoitteessa www.yrityssuunnittelu.fi ja

ota yhteyttä: info@yrityssuunnittelu.fi tai Elina Nieminen puh. 0400 267 029.

Mietitään yhdessä miten me voisimme helpottaa yrittäjän työtaakkaa taloushallinnon osalta.

LVI-URAKOINTI E & H LAURELL

- Uudisrakentaminen
- Saneerausurakointi
- muut LVI-työt ammattitaidolla

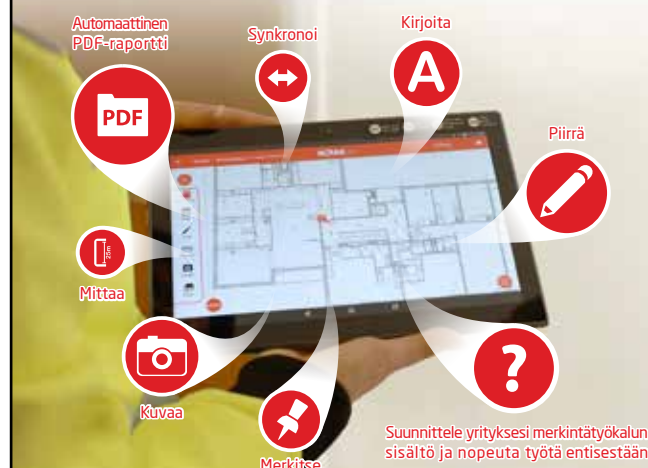
HENRI: 040-767 6449
EERO: 0500-496 659

Pirttiläntie 9
17200 VÄÄKSY
www.lvilaurell.fi

DOTAG®

MAKES WORKSITE REPORTING EASY

- A** LATAA SOVELLUS Google Play -kaupasta
- B** SIIRRÄ PIIRUSTUKSET MOBIILILAITTEELLE (PDF) "piuhan päästä", Dropboxista tai Dotag Manager -pilvipalvelustamme
- C** TEE MERKINNÄT PIIRUSTUSAINESTOON
- D** LUO RAPORTTI JA LÄHETÄ Dotag Manager -pilvipalveluun tai sähköpostiin

Verhoomo Sorsa Oy

VARUSTEE AJONEUVOT

VANTAA
Tahkotie 6

LEMPÄÄLÄ
Hulikanmutka 10

www.verhoomosorsa.fi

Ikääntyneiden kuntouttava

PÄIVÄTOIMINTA

- Palvelutalo Puntarissa maanantaisin klo 9-14
- Luomaniemessä keskiviikkoisin klo 10-15
- Ryhmät jatkuvat tammikuussa
- Kysy mahdollisuutta palveluseteliin

Varaa paikkasi nyt!

KOTIIN ANNETTAVAT PALVELUMME

- Omaishoitajan vapaan sijaistus kotona. (Päijät-Hämeen hyvinvointialueen palvelusetelillä)
- Kotipalvelu • Kotisiivous

Muista myös omaishoitajan ja -hoidettavan yhteiset hyvän mielen lomat vuonna 2024.

Ota yhteyttä:

www.oivaaika.fi,
info@oivaaika.fi
050 514 3223/Marianne

TEUVAN MÖKKI- JA SORVITUOTE OY

saunat.net

Suvanto 50 saunamökki

Valmistamme mökit asiakkaiden toiveiden mukaan, jo 36 vuoden kokemuksella.
Katso lähin edustaja: saunat.net

Teuvan Mökki- ja Sorvituote Oy

Mäki-Mikkiläntie 6, FI-64700 TEUVA

Avoimena: ma-pe 8.00-16.00

Tehdas, puh. 06-267 2661 • Myynti, puh. 045-895 5232

KUMPPANISI CLT- JA HIRSI- RAKENTAMISESSA

Toteutamme myös muut rakennustyöt.

Rakennamme rakkaudesta puuhun,
arvostamme sitä ja tunnemme tuotteemme.
Ota rohkeasti yhteyttä!

050 590 8221 | jaakko.sukari@teuvarakenne.fi

AURANMAAN
PUHALLUSVILLA

Lämpimät eristykset
puhallusvillalla

auranmaanpuhallusvilla.fi

ismo.puhallusvilla@gmail.com

Ismo Rantala

Puh. 0400 531 010

Sinkkosen Marjatila

Tervetuloa perheineen herkuttelemaan

Kotiin viemisiksi aina tuoreet mansikat

- Irtojäätelöt ja pehmikset kahviosta
- Tilauksesta täytekakut ja voileipäkakut
- Myös muita leivonnaisia mukaan

AVATAAN KE 19.6.2024 KLO 10.00

Mansikkakahvio

Aukioloajat MA-PE 10-18
LA 11-16, SU suljettu

www.sinkkosenmarjatila.fi

Rappaustekniikka LAURELL OY

Vaativia, kokonaisvaltaisia
julkisivukorjauksia yli 30 vuotta
Pirkanmaalla ja pääkaupunkiseudulla.

Rappaustekniikka Laurell Oy
on hyvä, luotettava ja varma valinta.

ilkka.laurell@rappaustekniikka.com, 0400 633 224
www.rappaustekniikka.com

SUOMICONNECT

Toivoo kaikille mukavaa kesää 2024!

Joustavia etämittaus ja hallinta ratkaisuja
teollisuuteen, maatalouteen,
rakennusallalle ja muualle! Energian ja
veden kulutus, GPS, olosuhteet ja paljon
muuta.

suomiconnect.fi – yritysten IoT,
SCADA-järjestelmät ja automaatio

tinksi.fi – IoT meille kaikille

Silta koneiden ja meidän maailman välissä!

Leipoo Paimion sydämessä

www.cafeasta.fi

- Juhliesi kakut ja leivonnaiset
omasta leipomosta
- Vietä herkullinen kahvihetki
- Lounas arksin klo 11–13

Café Asta Oy
Asematie 2
21530 Paimio
p. 02-473 2602

MANSIKOITA

Valmiiksi poimittuna
Myös hernelä

HEINJOEN MANSIKKATILA

VT24:n varrella
Heinjoentie 46, 17510 Nyystölä
P. 03 5561270

Tuttu ja turvallinen vuosikymmenien kokemuksella ja ammattitaidolla.

Suoritamme

- rakennussuunnittelua
- uudisrakentamista
- rakennussaneerausta

puh. 0400-729681, 0405875157

e-mail: jouko@rplahtinen.fi, kimmo@rplahtinen.fi

*Herkullisiin
arjen ja juhlan hetkiin -
Täyttekakut sekä muut makeat ja
suolaiset leivonnaiset kahvilassa,
kotona tai juhlissa
nautittaviksi!*

LAURELL
Hyvää vuodesta
1947

Hämeenlinna | Riihimäki
Lahti | Tuusula | Turenki
www.laurell.fi

HOIVARAKENTAJAT

**Rakennuksia ihmisten
ja ilmaston parhaaksi.**

TÄYDEN PALVELUN PESULA

PESEMME KAIKKI VESIPESTÄVÄT
TEKSTIILIT EDULLISESTI JA
NOPEASTI!

Meiltä myös työvaatteiden pesu- ja kuljetuspalvelu.
Kysy tarjousta!

IPA-PESU OY

Rekolanpohjankatu 6, 15300 Lahti
p. 03-7561 710
www.ipa-pesu.fi

BOATEX
www.boatex.fi

Moottori- ja venehuolto,
korjaukset sekä talvisäilytys

Laiturit, asennus ja korjaukset

HONDA
MARINE

YANMAR

MARINETEK

MERCURY

SUZUKI

TOHATSU

lip-lap
LAITURI

Moottori- ja venepalvelut 050 4640064
Laiturit 050 4640060
Moreenikatu 2, Lappeenranta / Avoimma ma-pe 10-17
Sekä sopimuksen mukaan

Seuraavat yrittäjäpäivät Tallinnassa 4.-6. 10.2024!

Lisätietoa ja ilmoittautumisohjeet tulossa lähempänä sähköpostitse jäsenille.

Kuva: Jouko Siirilä

PALVELUOSOITTEET

AUTOPALVELUT

Öljypiste.fi

Launeenkatu 82
15610 Lahti
Puh. 0400-220 033

Verhoomo Sorsa Oy

puh. 020 755 88 10
www.verhoomosorsa.fi
Ilm. sivu 24

HALLINTOPALVELUT

TANFOR OY

KLAUKKALA
www.tanfor.fi

Tilimenu

HEINOLAN YRITYSSUUNNITTELU Oy

Täyden palvelun tilitoimisto
Elina Nieminen
puh. 0400-267 029
info@yrityssuunnittelu.fi
ilm. sivu 23

KAUPPA JA PALVELU

Boatex Oy

LAPPEENRANTA
Puh. 050 464 0060
ilm. sivu 28

KAUPPA JA PALVELU

Eureka-Import Oy

LAHTI
www.eureka-import.fi

Palvelukeskus Vaahtera Oy

Puh. 050 461 9467
www.palvelukeskusvaahtera.com
ilm. sivu 24

Suomi Connect Oy

OTAVA
puh. 050-449 8686
www.suomiconnect.fi
ilm. sivu 26

Kempiiri Oy

Tervetuloa Kukinnon Kammariin!
Soita ja sovi aika.

Peke 0400-538 900 tai
Tepa 040-775 2957
www.kukinnonkammari.fi

Velkuntalohuolto

Veli-Matti Raitinen
velkuntalohuolto@gmail.com
0400 641 921

Keiteleen Ak-palvelut Ky KEITELE

Raija ja Aarno Konttinen
Puh. 0400-732 864
aarno.konttinen@pp.inet.fi

KAUPPA JA PALVELU

Kyrön Siivous Oy

Armi Hartikka, Kyrö
puh. 040-516 3451

T:mi Aki työ

puh. 040-501 4752
anneli.kraemer@gmail.com
SIVOUSTYÖT

IPA-PESU OY

puh. 03-756 1710
www.ipa-pesu.fi
ilm. sivu 28

Antiikkitukku.fi

KAHVILA- ja LEIPOMOPALVELUT

LAURELL OY

www.laurell.fi
ilm. sivu 27

KAUPPA JA PALVELU

**MASKUN
KALUSTETALO
IDEAPARK**
www.masku.fi
Ilm. takasivu

 **ITALIAN
KAAKELI**

Verkkokauppa
www.italiankaakeli.fi

KULJETUS- JA LOGISTIIKKA

Kuljetus J. Heinonen Oy

HERRALA
puh. 040 748 8829
kuljetus.jheinonen@gmail.com

Motivatec Oy

CAFÉ ASTA

Puh. 02-473 2602
www.cafeasta.fi
ilm. siv 26

KULJETUS- JA LOGISTIIKKA

T:mi Esko Eklund
MYRSKYLÄ

**MAANSIIRTO- JA
KAIVUUTYÖT**

Gsm 041-452 3565
esko eklund@pp.inet.fi

Kuljetusliike Laurell Oy

LAMMI

Puh. 040-482 8613
0400-210 614

Varastoaatelit Oy

Lasse Lehtimäki
Gsm 040-529 1520
varastoaatelit@kolumbus.fi

RAKENNUSPALVELUT

KERA GROUP OY

www.keragroup.fi

ilm. sivu 23

arkkitehtuuri oy
arkkitehti toimisto
lehtinen miettunen
www.arkkitehtuuri oy.com

LVI-MASAFIX

Matti Salmensuu, Lahti
040-411 4786
matti.salmensuu@gmail.com

RAKENNUSPALVELUT

J. Gustafsson Oy

*S1-ryhmän urakoitsija
Käytön johtaja- ja
konsulttipalvelut*

Riihitie 9, 04130 Sipoo
Gsm: 040 5507733
S-posti: j.gustafsson@
kolumbus.fi
www.juhagustafsson.fi

**Pirkanmaan
Laatutoimitus Oy**
LEMPÄÄLÄ

Gsm 0400-622 712
www.laatutoimitus.fi

**Isover-puhallusvillatuotteet
Auranmaan Puhallusvilla**

Ismo Rantala
0400-531010

ilm. sivu 25

**Jonin Rakennus-
palvelu Oy**

ÄYSTÖ

joni.leppala@joninrakennus.fi
ilm. sivu 21

Teuvarakenne Oy

TEUVA

Jaakko Sukari
www.kotilehto.net
ilm. sivu 25

**Rakennusurakointi
T. LAURELL**

Pirttiläntie 1, 17200 Vääksy
GSM 0400 714 900
tero.laurell@phnet.fi

RAKENNUSPALVELUT

Better Home

Näyttävää sisustusta
www.betterhome.com

Matti Salonen
010 505 2020

Premode Oy

Dotag dokumentointi
KAARINA
puh. 044 777 0744
www.dotag.com
ilm. sivu 24

**Metsäpaja
Hämäläinen Oy**
Sokkalanmäentie 63
52320 Vitsiälä
Erkki 040-7263775
Ville 0400-939187

**Rappaustekniikka
Laurell Oy**

www.rappaustekniikka.com
ilm. sivu 26

RAKENNUSPALVELUT

Wanajan Voima Oy

VALKEAKOSKI

Jyrki Kuusisto

Puh. 040 544 0621

jyrki.kuusisto@sahkokuusisto.fi

www.sahkokuusisto.fi

www.wanajawoima.fi

**KST Yhtiö/
ST Rakennus-Pelti**

puh. 0500-699 134
www.kstpelti.fi
ilm. sivu 27

**Rakennuspalvelu
Lahtinen Oy**

Puh. 0400-729681, 040-5875157
jouko@rplahinen.fi
kimmo@rplahinen.fi
ilm. sivu 27

**Pirkanmaan
KIINTEISTÖSANEERAUS OY**

Haavistontie 6, 33960
PIRKKALA
gsm 0400 637 443
www.pks-saneeraus.fi

LÄMPÖKULMA

LÄMPÖPUMPUT ASENNETTUNA

Etelä-Savo ja Päijät-Häme

 lampokulma.fi

RAKENNUSPALVELUT

Talo- ja Maanrakennus
Ilkka Rantala
KYRÖ
ilkkarantala@gmail.com
0400 530 898

Hoivarakentajat

HOLLOLA
www.hoivarakentajat.fi
ilm. 27

T:mi P.O.Salonen
TAMPERE

Gsm 0400-510 965
salonen.p.o@gmail.com

LVI-URAKOINTI
E & H LAURELL

puh. 040-767 6449
0500-496 659
ilm. sivu 24

sähkösuunnittelu
HL-ELEC OY
www.hl-elec.fi

Scanding Oy

TEOLLISUUSPALVELUT

T:mi Antti
Vainioranta
antti.vainioranta@
gmail.com
Gsm 0400 791 872

Loiran Asennuspalvelu Ky
ENO

Puh. 050-585 9130
www.loiranasennuspalvelu.fi

LiftTaso Oy
Keijo Forsström
LAHTI
keijo@lifttaso.fi

HOLLOLA
www.skanveir.com

TERVEYDENHOITO
PALVELUT

ALaDent Oy

Aleksis Kivenkatu 10 E
33210 Tampere
Puh. 010 406 3900
www.phla.fi

Kuntoutusasema
T:mi Timo Laine
LAHTI

Gsm 0400-497 076
www.kuntoutusasema.fi

Rentouttavaa ja
aurinkoista kesää!

VemDent

TUOTANTOTOIMINTA

Teuvan Mökki- ja
Sorvituote

Puh. 06-267 2661
www.saunat.net
saunat@saunat.net
ilm. sivu 25

Esa Tamsi Oy

puh. 06-266 8101
ilm. sivu 22

TUOTANTOTOIMINTA

Sinkkosen Marjatala
KONTIOLAHTI
puh. 0400 678 078
www.sinkkosenmarjatala.fi
ilm. sivu 25

Heinjoen
mansikkatila

Heinjoentie 46, Nyystölä
puh. 03 556 1270
ilm. sivu 26

www.lightpress.com

Matti Tamsi Oy

puh. 06-266 8209
ilm. sivu 22

Muista hyödyntää jäsentemme

tarjoamia palveluita!

YRITYSPERHE-lehti

Ilmoitus YRITYSPERHE-lehdessä.

Yrityssperhe ry julkaisee jäsenlehteä, josta voi tilata ilmoitustilaa. Ilmoitusta varten tarvitaan seuraavat tiedot:

Yrityksen nimi tai logo, lyhyt informaatio yrityksen päätuotteesta tai -palvelusta puhelinnumero ja osoitetiedot sähköposti + www sivut

4-värinen

Etusivu	185 x 225 mm	650 EUR
Takasivu	185 x 260 mm	550 EUR
koko sivu	A4 + 3 mm bleed	505 EUR
koko "	185 x 257 mm	505 EUR
1/2 "	185 x 125 mm	280 EUR
1/3 "	185 x 80 mm	240 EUR
1/4 "	90 x 125 mm	180 EUR

Palveluosoitteet:

1 palsta 30 mm	50 EUR
1 palsta 60 mm	85 EUR
2 palsta 30 mm	125 EUR
2 palsta 60 mm	140 EUR

jatkuva ilmoitus/sama aineisto

-20%

Jos haluat Yrityssperhelehteen ilmoituksen, ota yhteys Pekka Kemppeeseen 0400 538 900.

Ideaparkin ihana kesä!

Lempäälän Ideaparkissa shoppaillaan Suomen suurimmassa alessa, kun voit tehdä löytöjä yli 150 liikkeestä. Ostosten lomaan tarjoillaan mukavaa kesäohjelmaa: LEGO Park, PiiPoon Runoleikkipuisto, suuri kesäarvonta, HYAcenter Ralli ja paljon muuta.

Tottakai pidetään myös hauskaa kakkoskerroksen Viihdekeskuksessa vaikkapa kartingin tai minigolfin parissa.

Lue lisää netistä: lempaala.ideapark.fi.